

Rapportage Boekenbranche Meting 37

2e reguliere meting van 2016 naar het kopen, lezen en lenen van boeken

379395

Juli 2016

Amber van Eeden

Ewout Witte

1

Inleiding

2

Management samenvatting

3

Resultaten

- (Voor)lezen en luisterboeken
 - Vakantie
 - Kopen
 - Boeken in een andere taal
 - Lenen
 - CPNB-campagnes: de Spannende Boeken Weken
 - Informatiebronnen en On Demand diensten
-

4

Bijlagen

- Onderzoeksverantwoording
- Certificering

Inleiding

Inleiding

In opdracht van KVB-SMB, CPNB, KB en Stichting Lezen doet GfK jaarlijks vier metingen naar het koop-, lees- en leengedrag van Nederlandse consumenten.

De metingen zijn onderverdeeld in twee reguliere en twee themametingen. Deze tweede reguliere meting van 2016 behandelt onder meer aankoopmotieven, boeken in een andere taal, de Spannende Boeken Weken en voorlezen.

Doel

Het doel van het onderzoek is om meer inzicht te krijgen in het leesgedrag (papier en digitaal) van mensen en trends/veranderingen in kaart te brengen. Daarnaast worden er regelmatig nieuwe thema's behandeld om de kennis over de Nederlandse (boeken)consument zo breed mogelijk te krijgen.

Thema's

De resultaten zijn in dit rapport onderverdeeld in de volgende thema's:

- Lezen, kopen en lenen van boeken
- Voorlezen
- Boeken in een andere taal
- Lezen tijdens de vakantie
- De Spannende Boeken Weken
- Informatiebronnen en On Demand diensten

Management samenvatting

Leesgedrag

Een kwart van de Nederlanders leest frequent een boek

26% van de Nederlandse consumenten leest minstens 3x per week een boek. In vorige meting was dit 31%. Het aandeel consumenten dat wel eens een boek leest is niet gedaald ten opzichte van deze meting, maar zij lezen dus wel minder vaak. Mogelijk is dit incidenteel, want de voorgaande drie jaar is de leesfrequentie was de leesfrequentie stabiel. Wanneer we naar de besteding aan verschillende media kijken, lijkt het erop dat men z'n vrije tijd anders besteedt dan enkele jaren geleden. Naast boeken lezen, doet men andere activiteiten (als e-mail lezen, televisie kijken en krant lezen) ook minder vaak. Het lezen van boeken neemt bij de mediabesteding dezelfde positie in als vorig jaar. De On Demand diensten zijn in opkomst; zo maakte vorig jaar nog vier op de tien consumenten gebruik van een digitale abonnementsdienst; dat is dit jaar de helft van de consumenten. Of deze trend zich doorzet, zal moeten blijken uit volgende metingen.

Twee op de tien consumenten leest wekelijks voor

Wanneer we kijken naar alleen ouders (met kinderen t/m 12 jaar), is het aandeel hoger: meer dan de helft van de ouders leest wekelijks voor aan kinderen. Dit aandeel is vergelijkbaar met vorige metingen. Ouders houden zich op meerdere manieren bezig met lezen: een derde stimuleert regelmatig het kind om tijdens de schoolvakanties te lezen of leest samen met het kind (zelf) een boek.

Conclusies en aanbevelingen

Leesgedrag

Het luisteren van een luisterboek is niet leeftijdsgebonden

Eén op de tien Nederlanders luistert wel eens naar een luisterboek. Hoewel een luisterboek ook door ouderen gebruikt wordt als 'leesondersteuning' (een alternatief voor het boeken lezen) is het niet zo dat luisterboeken uitsluitend door deze groep gebruikt worden. Er blijkt juist geen verschil te zijn tussen de verschillende leeftijden. Het lijkt een toevoeging te zijn op het gewone lezen: de meest frequente lezers luisteren vaker dan de minder frequente lezer. Uit het GfK Scanonderzoek blijkt dat de verkoop van luisterboeken – ondanks dat het een kleine groep is – in 2014 en 2015 is toegenomen. Een kanttekening hierbij is dat dit sterk beïnvloed wordt door acties van meerdere branchevreemde ketens. Drie op de tien Nederlanders heeft minstens enige interesse in een vorm van luisterboeken. De grootste interesse is er voor de volgende vormen: luisteren via een app, downloaden als MP3 en in combinatie met een e-book.

Koopgedrag

Verhouding aanschaf fysieke boekwinkel versus online is gestabiliseerd

Waar we een aantal jaar geleden een toename zagen van de aankopen online, is hier nu geen sprake meer van. Op basis van drie jaar metingen zien we dat de verhouding van aanschaf boeken online vs. de fysieke boekwinkel is gestabiliseerd.

E-books worden verhoudingsgewijs vaker gelezen dan gekocht

Een kwart van de boekenkopers koopt wel eens een e-book terwijl van de boekenlezers bijna de helft wel eens een e-book leest. Het verschil tussen het lezen en kopen is mogelijk te verklaren doordat men ook op andere manieren aan e-books komt. In meting 33 van vorig jaar zagen we dat veel e-books ook werden verkregen op andere manieren, bijvoorbeeld door te downloaden of te ruilen met iemand. Ondanks deze andere manieren om aan een e-book te komen, koopt twee op de tien consumenten jaarlijks een e-book.

Conclusies en aanbevelingen

Koopgedrag

Rommelmarkt en kringloopwinkel populair voor tweedehands boeken

Net als vorig jaar heeft ongeveer de helft van de consumenten afgelopen jaar een tweedehands boek in bezit gekregen. De meeste mensen verkrijgen ze via een rommelmarkt of kringloopwinkel. De rommelmarkt en kringloopwinkel zijn populaire vormen van 'winkelen'. Wel is het zo dat Nederlanders per jaar gemiddeld meer nieuwe papieren boeken kopen (2,9) dan tweedehands papieren boeken (2,4). Boekverkopers kunnen echter wel het verschil maken met de service en een prettige winkelomgeving. Dit is voor veel boekenkopers een reden om te kopen bij een bepaalde (internet)winkel.

Boeken in een andere taal

Een derde van de consumenten koopt wel eens een anderstalig boek

Engels is veruit de meest gekochte anderstalige taal, gevolgd door Duits. De belangrijkste redenen om boeken in een andere taal te kopen is enerzijds een bewuste keuze; men heeft de voorkeur om het in de originele taal te lezen. Anderzijds is het boek niet altijd verkrijgbaar in het Nederlands. Een anderstalig boek blijkt dus geen drempel voor consumenten om het te kopen. Net als bij de genres van boeken in het algemeen (los van de taal) zijn spannende fictie en literatuur de meest gekochte genres. Fantasy wordt hierna het meest gekocht in een anderstalige variant. Met name de jongere consumenten kopen Engelstalige boeken; dit heeft te maken met het feit dat deze groep mogelijk nog studeert en daardoor de studieboeken veelal in het Engels zijn. Hiermee zijn zij meer gewend aan het lezen in het Engels en zullen zij ook eerder andere genres in het Engels lezen.

Vakantie

Vier de op tien leest vakantieboeken van een device

Vakantie is voor de helft van de consumenten hét moment om meer boeken te lezen dan normaal. Naast dat ze meer lezen, besteedt vier op de tien consumenten dan ook meer geld aan boeken. De meeste lezers kopen hun vakantieboeken in de fysieke boekhandel, krijgen ze cadeau of kopen ze in de internetboekhandel. Het is voor de boekverkopers dus een mooi moment om deze periode optimaal te benutten!

Gemiddeld neemt men 5,6 boeken mee op vakantie. De meeste mensen geven nog altijd de voorkeur aan het “traditionele” papieren boek, maar het formaat van het boek is wel van belang. De digitale vorm van boeken wordt ook veel gelezen op vakantie: vier op de tien leest vakantieboeken in een digitale vorm; het vaakst leest men het vanaf een e-reader.

De vakantie biedt mooie kans voor de bibliotheken

Een manier om boeken digitaal te kunnen lezen is de VakantieBieb-app. Hiermee kunnen consumenten zelf hun digitale leespakket samenstellen. Er is een stijgende trend in het gebruik hiervan: twee jaar geleden werd deze app nog door drie op de tien consumenten gebruikt (die bekend zijn met de mogelijkheid). Dit jaar is dat bijna vier op de tien. Deze VakantieBieb-app is ook een mooie kans om consumenten kennis te laten maken met de bibliotheek als digitale leverancier. Als de bibliotheek erin slaagt om de bekendheid van de app nog meer te vergroten, zal mogelijk het algehele gebruik toenemen.

Bibliotheek

Digitale bibliotheek in opkomst

Bibliotheekleden is gevraagd naar de verwachte impact van het verdwijnen van de bibliotheek. Een deel van de bibliotheekleden geeft aan hier moeite mee te hebben. Zo verwacht 20% minder te gaan lezen en denkt 15% dat dit gevolgen heeft voor het leesgedrag van hun kinderen. Voor een kwart zou het sluiten van de dichtstbijzijnde bibliotheek geen directe gevolgen hebben. 25% zou zijn boeken bij een andere bibliotheek gaan lenen en 13% zou meer boeken gaan kopen.

De centrale vestiging van de openbare bibliotheek wordt nog steeds het vaakst bezocht van alle vestigingen. Dit bezoek is echter wel afgenomen ten opzichte van vorig jaar. Mogelijk heeft de consument (digitale) alternatieven gevonden, zoals de digitale bibliotheek. 5% van de Nederlandse consumenten heeft afgelopen jaar de digitale bibliotheek (bibliotheek.nl) bezocht. Het e-bookplatform van de bibliotheek is bij twee op de tien consumenten bekend, maar wordt pas door 3% gebruikt (van de bibliotheekleden is dit 11%). De voornaamste reden is dat men toch liever van papier leest.

CPNB-campagnes

De Boekenweek en de Kinderboekenweek blijven de bekendste campagnes

Binnen de boekencampagnes zijn er nog steeds twee die eruit springen in bekendheid: de Boekenweek en de Kinderboekenweek. Deze campagnes zijn bij 85% van de consumenten bekend. Over het algemeen neemt de bekendheid van deze campagnes en de vier campagnes die daarna het meest bekend zijn af. Deze afname was vorig jaar ook te zien, maar in januari dit jaar was de bekendheid weer gestegen en daarmee gelijk aan 2014. Het moet dus nog blijken hoe deze lijn zich voortzet.

Dit jaar is de Maand van het Spannende Boek vervangen door de Spannende Boeken Weken. Aan de campagne is niets veranderd: het zet het mooie aanbod van spannende boeken centraal. Wel is de campagne iets ingekort. Minder mensen hebben er iets over gehoord, gezien of gelezen dan vorig jaar, maar dit verschil is dus mogelijk te verklaren door de duur van de campagne. De Spannende Boeken Weken duurde namelijk 2 weken (3 t/m 19 juni), terwijl de Maand van het Spannende Boek de gehele maand juni was.

Resultaten

Leeswijzer

* Significant verschil t.o.v. vorige meting

X Niet meegenomen in meting

Geven mannen vaker aan dan vrouwen

Geven vrouwen vaker aan dan mannen

(Voor)lezen en luisterboeken

Een kwart van de Nederlandse consumenten leest minstens drie keer per week een boek

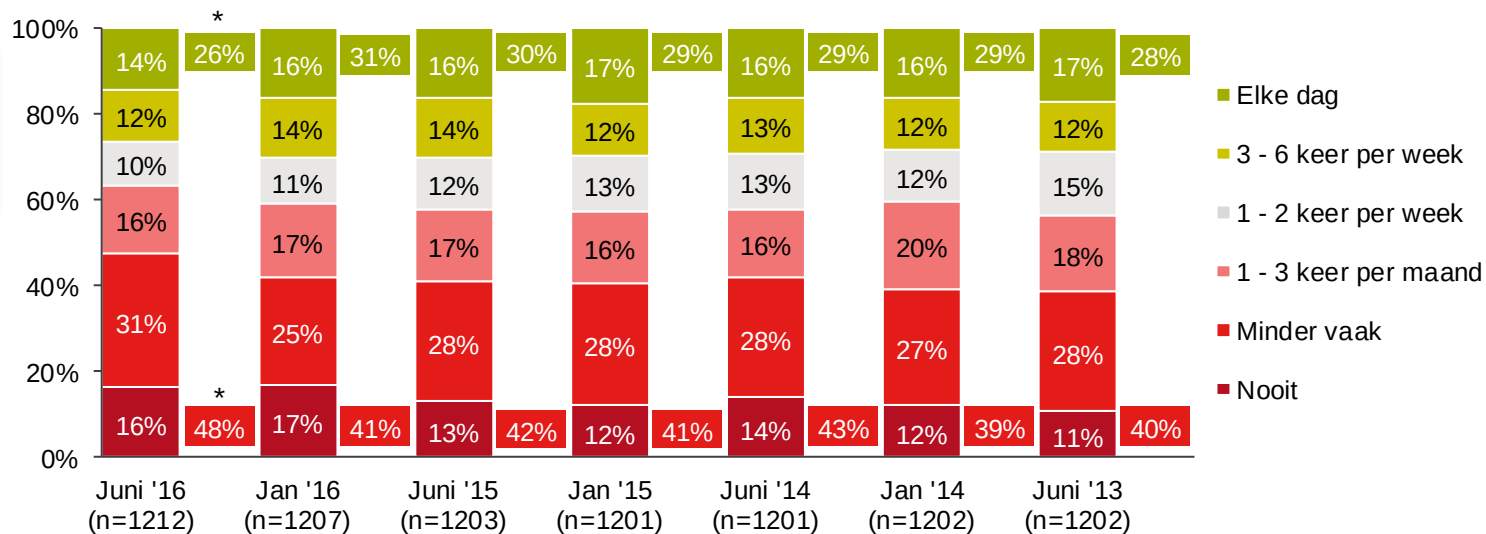
Leesfrequentie

Achtergrond:

Vrouwen en hoog-opgeleiden lezen vaker dan mannen en laag- en midden opgeleiden.

93 %

heeft afgelopen 12 maanden een boek geheel of gedeeltelijk gelezen (Jan '16: 94%)

% leest minimaal 3 keer per week tot elke dag een boek

% leest minder vaak / nooit een boek

S01. Hoe vaak leest u gemiddeld boeken (papieren dan wel e-books)?

S02b. Heeft u in de afgelopen 12 maanden geheel of gedeeltelijk een boek gelezen?

Selectie S01: allen

Selectie S02b: leest wel een boeken

Aandeel e-booklezers blijft gelijk; een zesde leest vaker e-books dan papieren boeken

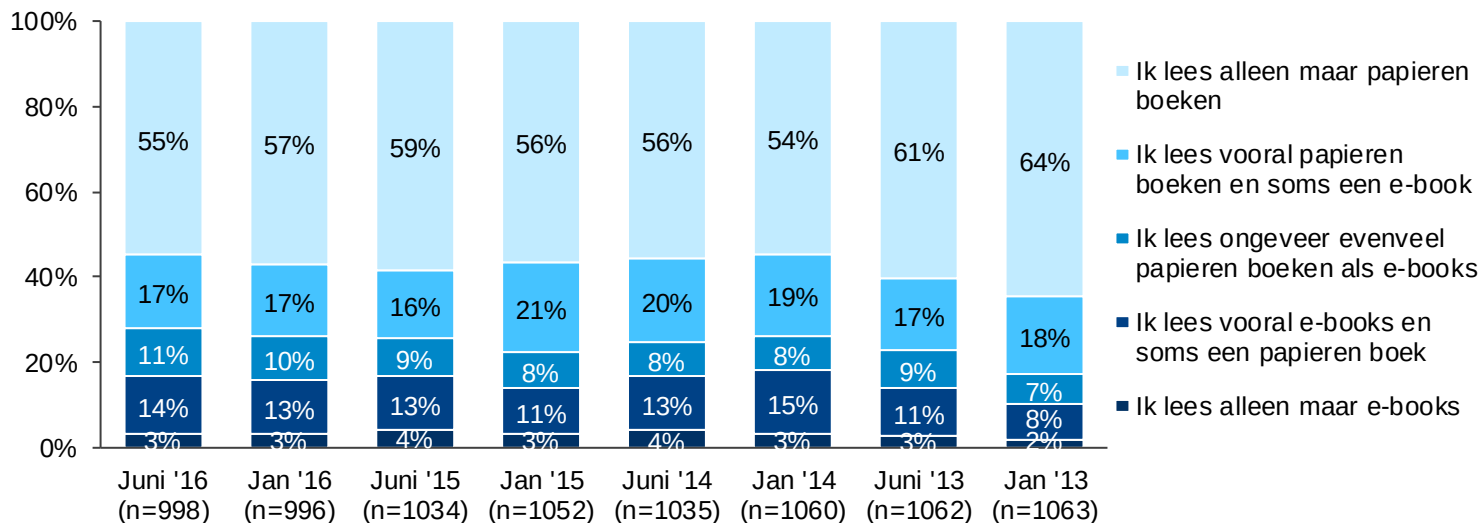

Papieren boeken vs. e-books

Achtergrond:

Jongeren (24 jaar of jonger) en 65-plussers lezen vaker uitsluitend van papier dan consumenten van andere leeftijden.

Light lezers geven ook vaker dan andere lezers aan enkel papieren boeken te lezen.

Gemiddeld heeft men 3,5 keer meer boeken voor volwassenen in huis dan kinderboeken

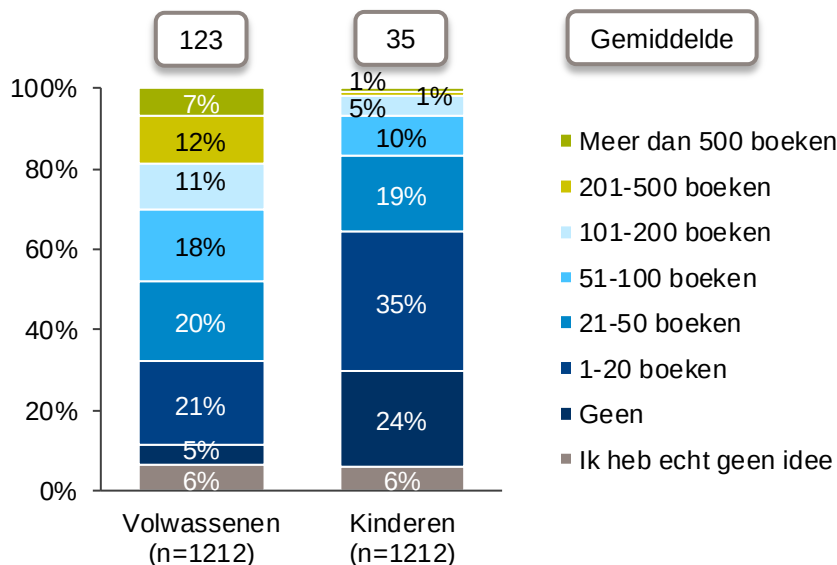

Aantal boeken thuis in bezit

Achtergrond:

De 35-plussers hebben gemiddeld de meeste boeken voor volwassenen in huis.

Hoogopgeleiden hebben meer boeken (zowel voor volwassenen als voor kinderen) in huis dan laag- en midden opgeleiden.

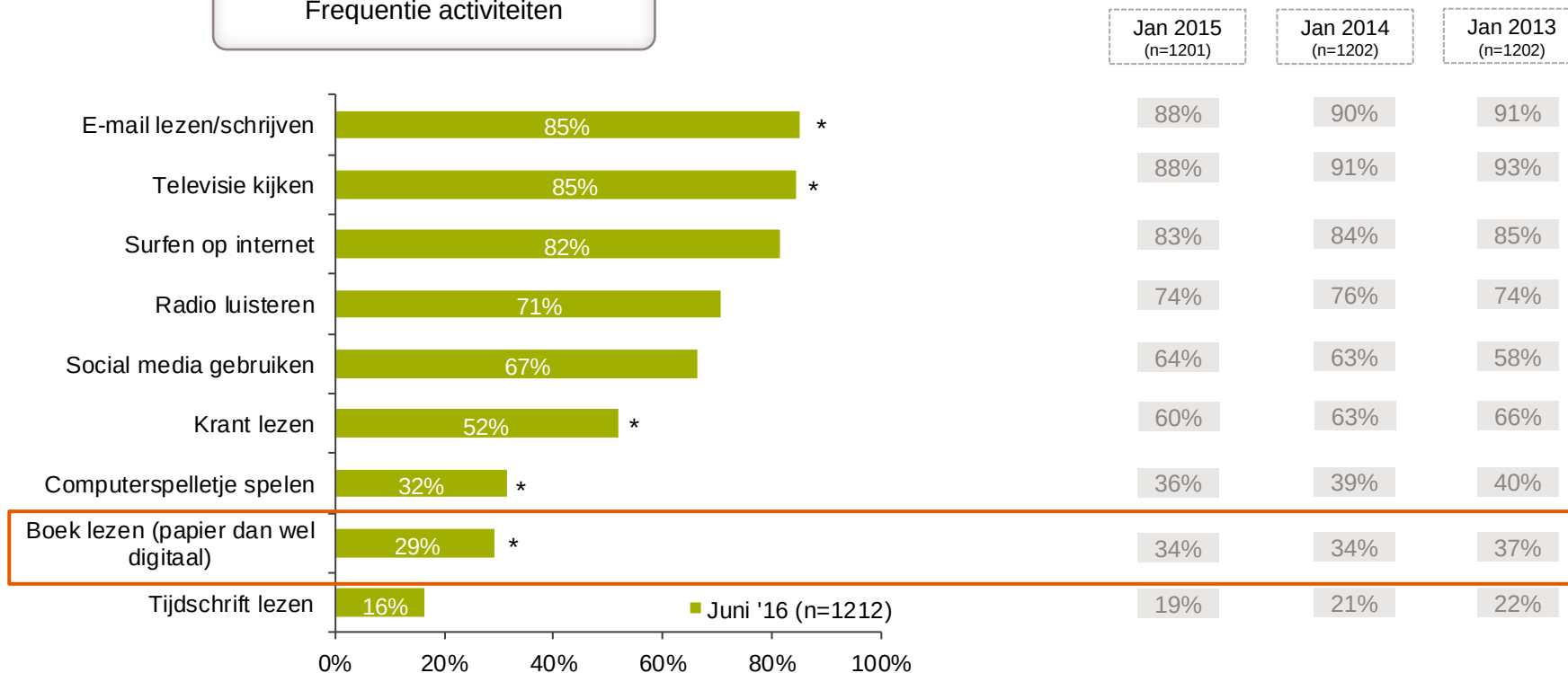

Deze vraag is in meting 36 gesteld aan de 55-plusser. Zij hebben gemiddeld 166 boeken voor volwassenen en 26 kinderboeken in huis.

Het lezen van boeken neemt bij vrijetijdsbesteding dezelfde positie in als vorig jaar

Frequentie activiteiten

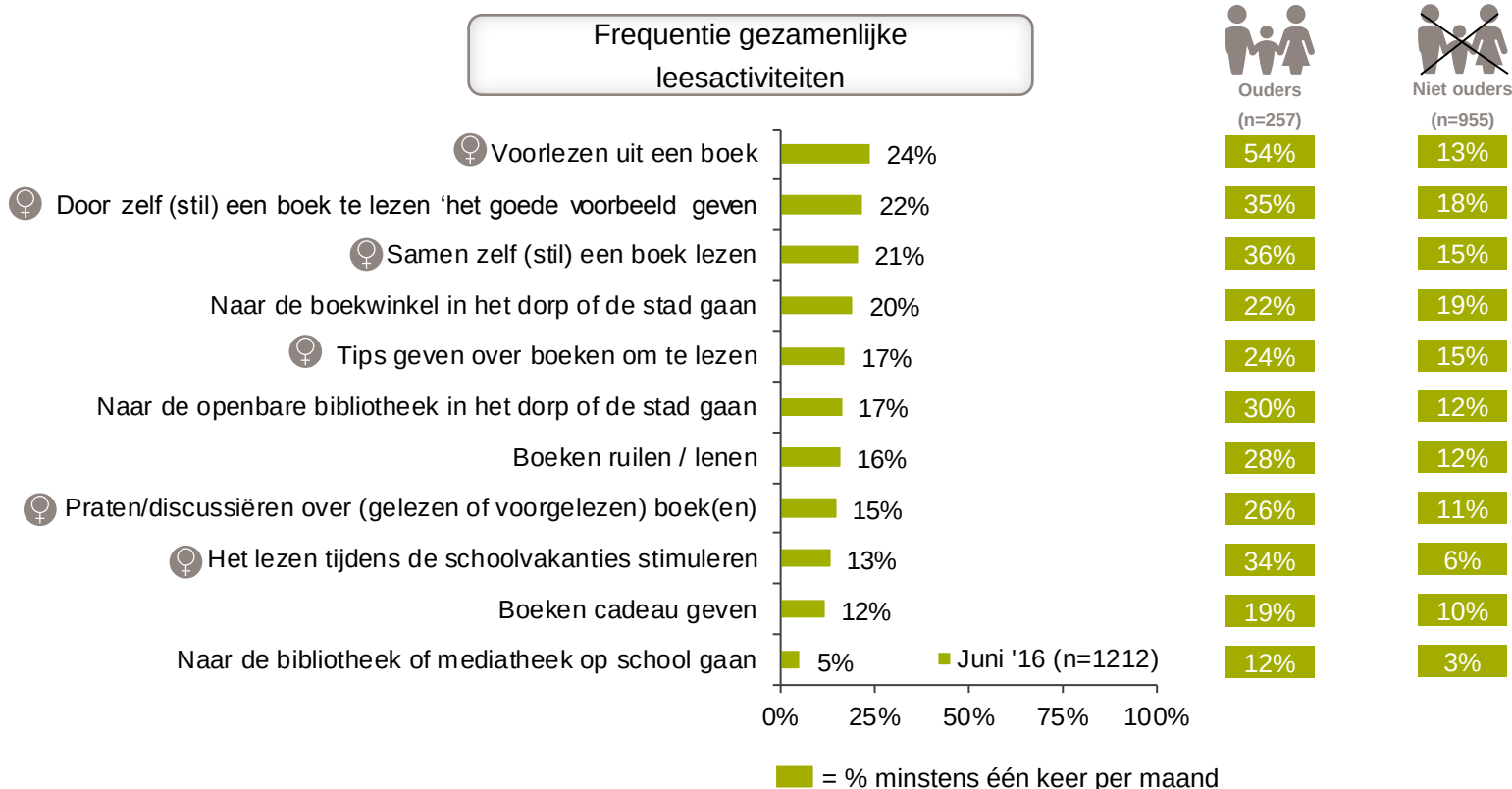

D01. Hoe vaak bent u met de volgende activiteiten bezig?

■ = % meerdere keren per dag – (bijna) elke dag

Selectie: allen

Een kwart van de Nederlandse consumenten leest maandelijks voor uit een boek aan een ouder en/of kind

N03. Hoe vaak doet u samen met een kind en/of volwassene de onderstaande activiteiten?

Selectie: allen

Meer dan de helft van de ouders (met kinderen t/m 12 jaar) leest wekelijks voor

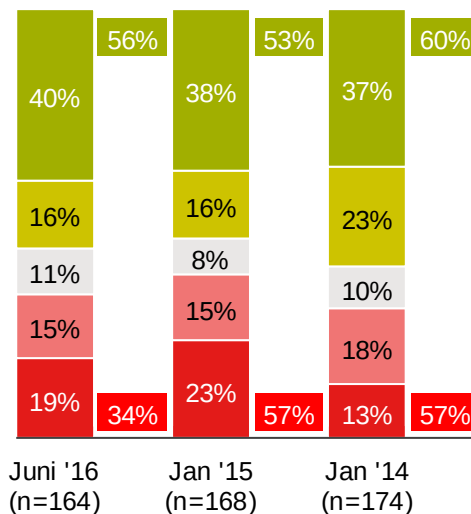
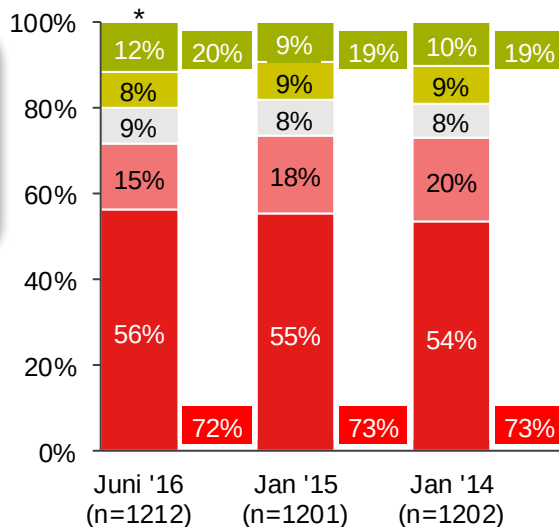
Frequentie voorlezen
Alle consumenten (incl. ouders)

Frequentie voorlezen
Ouders met kinderen t/m 12 jaar

Achtergrond:

Vrouwen en hoog-opgeleiden lezen vaker voor dan mannen en midden en laagopgeleiden.

- (Bijna) elke dag
- Minstens één keer per week
- Minstens één keer per maand
- Minder vaak
- Nooit

% leest minstens 1 keer per week tot elke dag voor uit een boek
% leest minder vaak/nooit voor uit een boek

Nog steeds lezen mensen het vaakst voor aan eigen kind(eren)

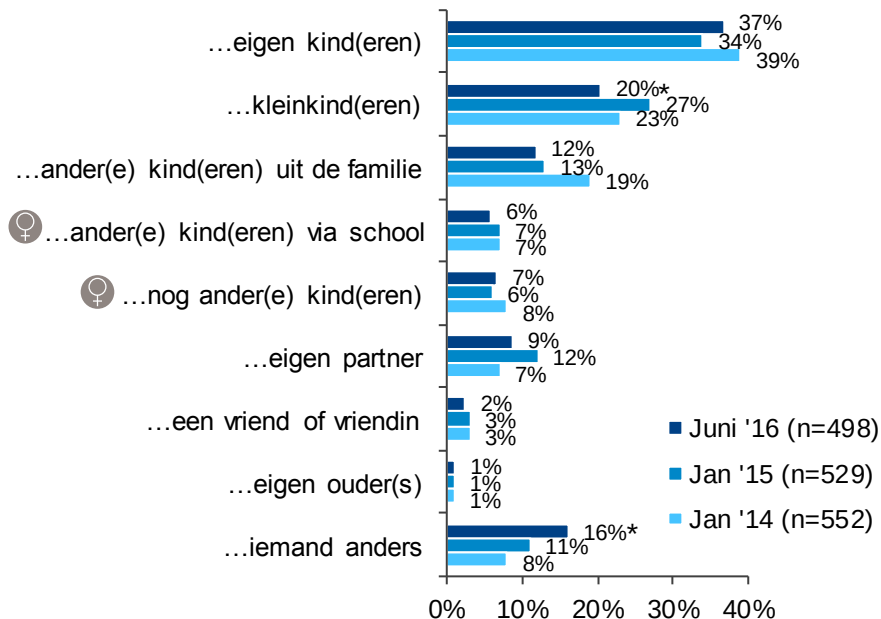
Voorlezen aan...

Achtergrond:

Jongeren t/m 24 jaar lezen vaker voor aan andere kinderen uit de familie en nog andere kinderen dan 35-plussers.

Met name 50-64 jarigen lezen voor aan hun partner.

Hoogopgeleiden lezen vaker voor aan andere kinderen via school dan laag- en midden opgeleiden.

Eén op de tien Nederlanders luistert wel eens naar een luisterboek

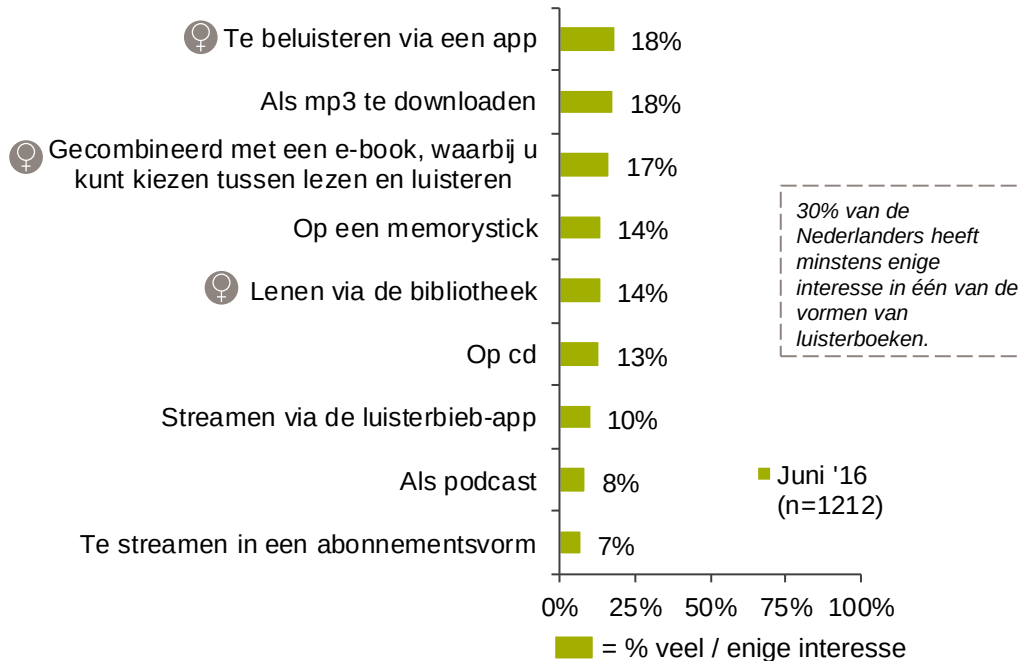

Luisterboeken

Luistert u wel eens naar een luisterboek?

Vaak **1%**
Soms **8%**
Nooit **91%**

Achtergrond:

Bibliotheekleden en hoog-opgeleiden luisteren vaker naar een luisterboek dan niet-leden en laag- en midden opgeleiden.

De heavy / medium boekenlezer luistert vaker naar een luisterboek dan de light boekenlezer.

D05. Luistert u wel eens naar een luisterboek?

D06. Kunt u aangeven in welke mate u interesse heeft in de verschillende vormen en mogelijkheden?

D05, D06 Selectie: allen

Vakantie

De vakantie is voor bijna de helft van de boekenkopers een moment om meer geld te besteden aan boeken

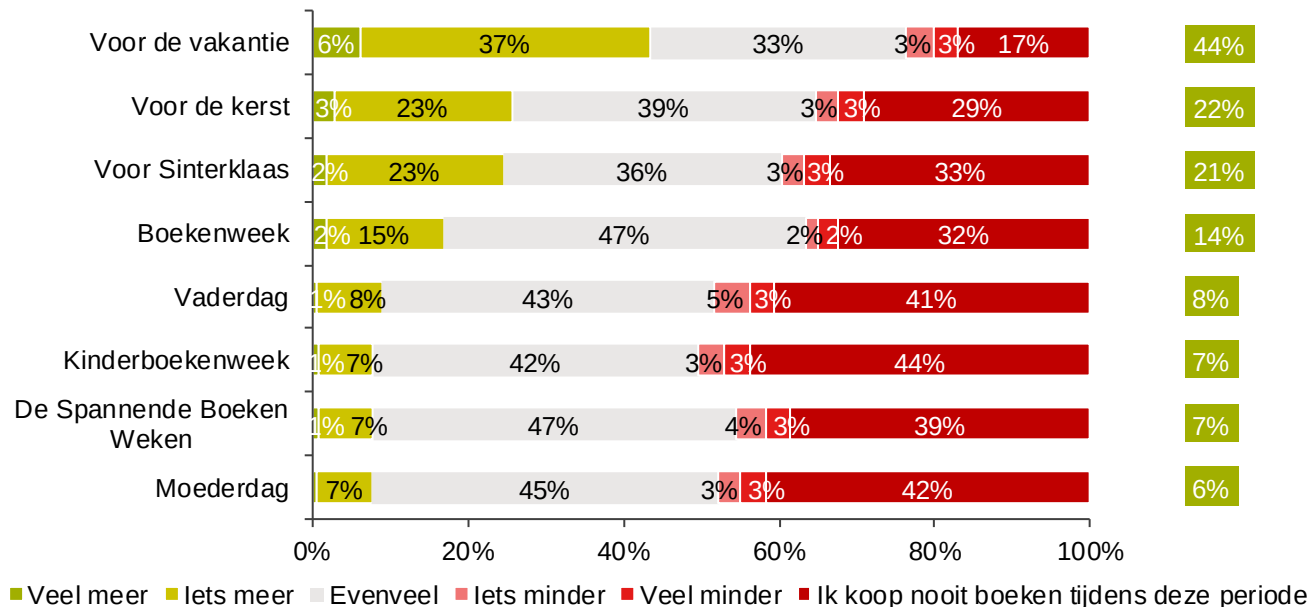

Momenten van meer/minder geld besteden aan boeken

Veel / iets meer

Achtergrond:

Met name 25 – 64 jarigen besteden meer geld aan boeken voor de vakantie.

Papieren boeken (fictie) en reisgidsen worden nog steeds het vaakst meegenomen op vakantie

Soort boeken mee op vakantie

Achtergrond:

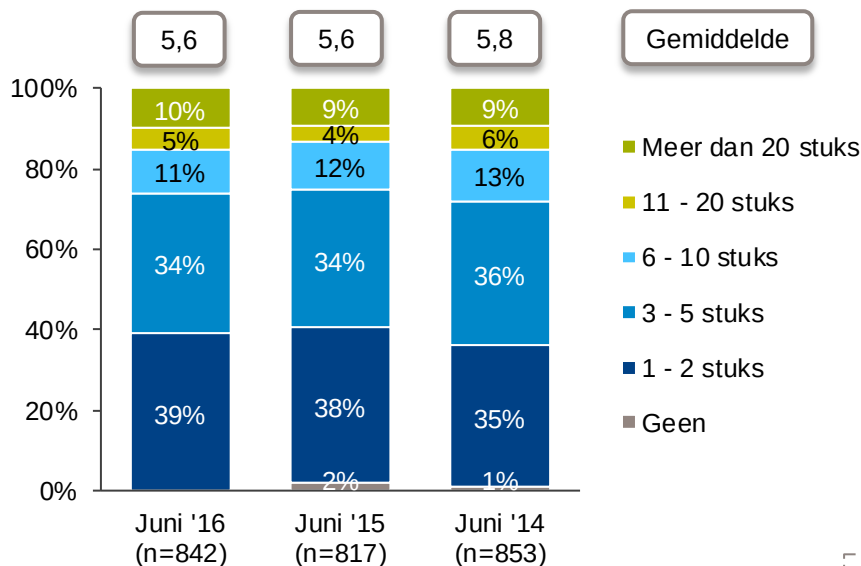
Jongeren t/m 24 jaar geven vaker aan geen boek mee op vakantie te nemen dan 25-plussers.

	Juni '16 (n=1212)	Juni '15 (n=1203)	Juni '14 (n=1201)	Aug '12 (n=1495)
♀ Papieren boeken, fictie	38%	38%	38%	48%
Papieren reisgids(en)	34%	32%	33%	39%
Papieren boeken, non-fictie	26%	24%	25%	35%
♀ E-books (op e-reader, tablet, smartphone), fictie	21%	20%	22%	18%
E-books (op e-reader, tablet, smartphone), non-fictie	13%	13%	13%	12%
Papieren taalgids(en)	12%	11%	11%	15%
♀ Papieren boeken, kinderboek	9%	7%	9%	6%
Doeboeken voor kinderen	8%	6%	7%	-
♀ Doeboeken voor volwassenen	6%	5%	3%	-
Reisgids(en)app voor op tablet/smartphone	4%	5%	5%	8%
Reisgids(en) in de vorm van een e-book	3%	3%	3%	4%
♀ Dwarsliggers	3%	3%	2%	-
E-books (op e-reader, tablet, smartphone), kinderboek/apps	2%	2%	2%	2%
Luisterboeken, fictie	1%	2%	1%	2%
Taalgids(en) in de vorm van een e-book	1%	1%	0%	1%
Luisterboeken, kinderboek	1%	1%	2%	1%
Luisterboeken, non-fictie	0%	1%	1%	1%
♂ Ik neem geen boeken mee	18%	19%	20%	20%
Ik ga nooit op vakantie	10%	10%	9%	-

Gemiddeld neemt men 5,6 boeken mee op vakantie. De meeste vakantielezers lezen vakantieboeken van papier

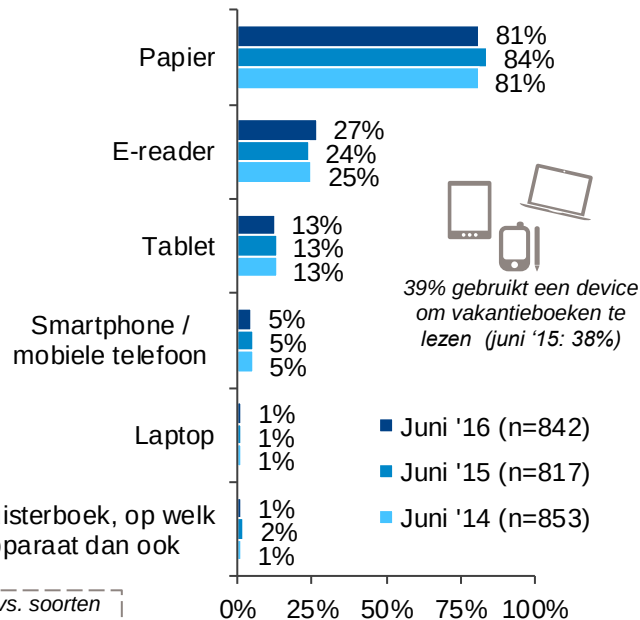
Aantal boeken mee op vakantie
Mensen die boeken meenemen op vakantie

Achtergrond:

Vrouwen, hoog-opgeleiden en bibliotheekleden nemen meer boeken mee op vakantie dan mannen, laag- en midden opgeleiden en niet-leden.

Manier van lezen vakantieboeken
Mensen die boeken meenemen op vakantie

H02. Hoeveel boeken gaan er ongeveer mee op vakantie (zowel e-books als fysiek)?

H03. Leest u uw vakantieboeken van...?

© GfK September 1, 2016 | Boekenbranche meting 37 | Juli 2016

Aantal boeken mee op vakantie vs. soorten boeken

Neemt (ook) papieren boeken mee 5,1

Neemt (ook) e-books mee 10,0

Selectie: neemt boeken mee op vakantie

Vier op de tien lezers koopt vakantieboeken in de fysieke boekhandel

Manier van verkrijgen vakantieboeken voor komende vakantie

Achtergrond:

Vrouwen lenen, ruilen of kopiëren vaker fysieke (vakantieboeken) of e-books van familie en/of vrienden dan mannen.

Hoogopgeleiden kopen vaker boeken in de internetboekhandel en als e-book dan laag- en midden opgeleiden.

	Juni '16 (n=842)	Juni '15 (n=817)	Juni '14 (n=848)
Ik koop ze in de fysieke boekhandel	37%	40%	35%
Ik krijg ze cadeau	22%	23%	23%
Ik koop ze in de internetboekhandel	21%	20%	18%
Ik spaar ze op gedurende het jaar	19%	20%	18%
Ik koop ze in een tweedehands of voordeelboekhandel	18%	17%	17%
Ik leen, ruil of kopieer fysieke boeken met familie en/of vrienden	16%	19%	20%
Ik leen fysieke boeken bij de bibliotheek	15%	18%	21%
Ik leen, ruil of kopieer e-books met familie en/of vrienden	14%	13%	15%
Ik koop ze als e-book	14%	11%	11%
Ik download ze gratis van het internet (legaal)	13%	12%	13%
Ik download ze gratis van het internet (illegaal)	7%	9%	9%
Ik leen e-books bij de bibliotheek (bibliotheek.nl of de vakantiebieb-app)	5%	4%	9%
Weet ik niet	5%	4%	5%
Anders	4%	5%	5%

De helft van de consumenten leest tijdens de vakantie meer boeken dan normaal

Boeken lezen tijdens de vakantie

Achtergrond:

Vrouwen, hoog opgeleiden en 25 – 64 jarigen geven vaker aan in de vakantie meer boeken te lezen dan normaal dan mannen, laag en midden opgeleiden en jongeren (t/m 24 jaar) en 65-plussers.

Voor bibliotheekleden is de vakantie geen reden om leesgedrag aan te passen.

	Juni '16 (n=1030)	Juni '15 (n=1203)	Juni '14 (n=1201)	Juni '13 (n=1202)
Ik lees in mijn vakantie veel meer boeken dan normaal	49% *	40%	42%	X
Ik neem vooral boeken met een handig formaat mee	32% *	20%	23%	26%
Ik koop speciaal boeken voor mijn vakantie	28% *	20%	21%	29%
Ik kom eigenlijk alleen tijdens mijn vakantie aan het lezen van boeken toe	23%	20%	19%	35%
Ik koop meestal een actuele reisgids als ik op vakantie ga	23%	20%	23%	24%
Ik gebruik meestal mijn smartphone/tablet als reisgids	21% *	13%	13%	13%
Ik leen boeken voor mijn vakantie bij bekenden (vrienden of familie)	21%	18%	20%	20%
Ik koop vooral voordelige boeken voor mijn vakantie	20% *	13%	15%	15%
Ik lees niet of nauwelijks boeken tijdens mijn vakantie	16%	17%	17%	15%
Ik heb in de vakantiebagage vaak nauwelijks genoeg ruimte voor alle boeken die ik wil lezen	16% *	12%	14%	16%
Ik lees tijdens mijn vakantie alleen e-books	15% *	11%	13%	13%
Ik spaar gedurende het jaar boeken op voor mijn vakantie	12% *	15%	17%	13%
Ik leen altijd extra papieren boeken voor mijn vakantie bij de bibliotheek	12%	13%	14%	15%
Als ik op vakantie ga, leen ik een reisgids bij de bibliotheek	9%	8%	8%	10%
Ik lees andere genres tijdens mijn vakantie dan anders	8% *	4%	5%	6%
Ik leen altijd extra e-books voor mijn vakantie bij de bibliotheek	5%	X	X	X

%

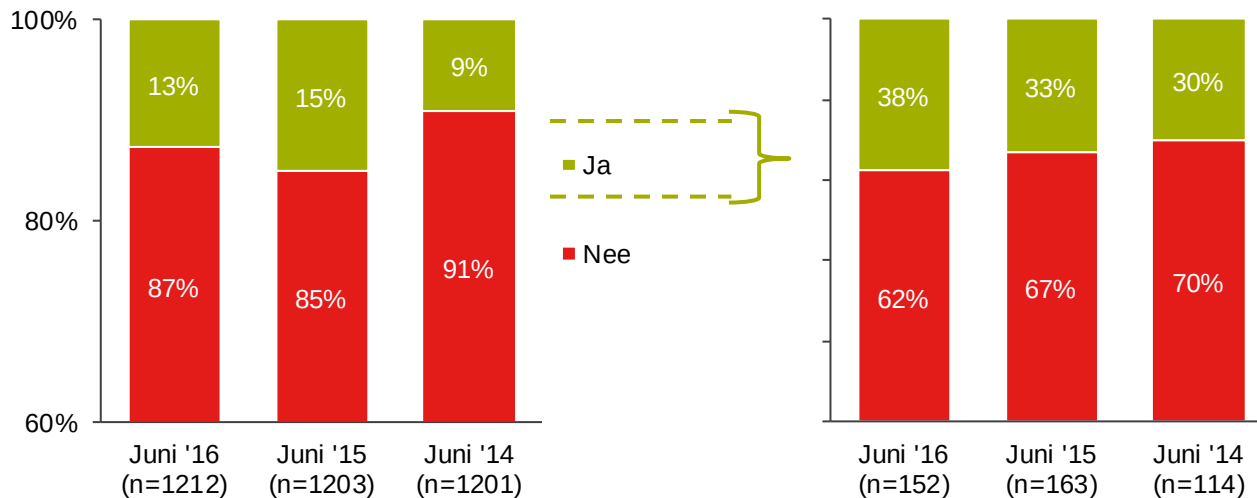
(helemaal) mee eens

Consumenten die bekend zijn met de VakantieBieb-app maken vaker gebruik van de app dan vorig jaar

Bekendheid VakantieBieb-app

Gebruik gemaakt van VakantieBieb-app

In totaal heeft 5% van de consumenten gebruik gemaakt van de VakantieBieb-app

2015: 5%

2014: 3%

27% van de bibliotheekleden kent de VakantieBieb-app.
12% van de bibliotheekleden maakt gebruik van de VakantieBieb-app.

H06. Was u – voordat u deze tekst las – bekend met de mogelijkheid om gratis een selectie e-boeken te lezen via de vakantiebieb-app?

H07. Heeft u zelf gebruik gemaakt van deze mogelijkheid?

Selectie H06: allen

Selectie H07: bekend met VakantieBieb-app

Een kwart van de mensen die de VakantieBieb-app kennen, heeft kinderen gestimuleerd om er gebruik van te maken

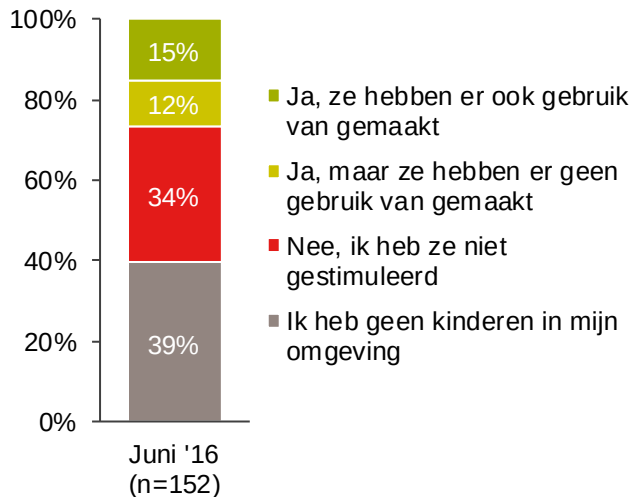
Kinderen gestimuleerd om gebruik te maken van VakantieBieb-app

42% van de ouders hebben hun kinderen gestimuleerd om gebruik te maken van de VakantieBieb-app.

In meer dan de helft van de gevallen hebben de kinderen er ook gebruik van gemaakt.

(n=56)

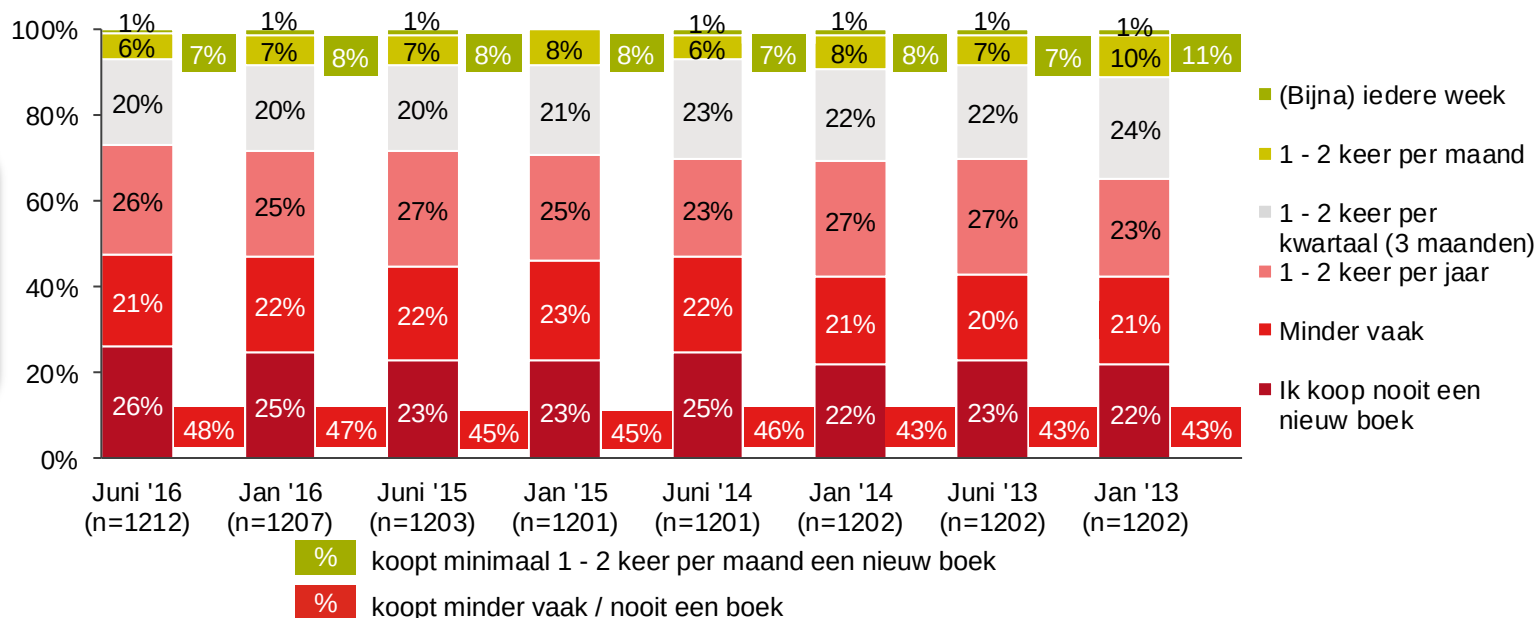
Kopen

De koopfrequentie blijft stabiel: 7% van de consumenten koopt minstens één keer per maand een boek

Koopfrequentie nieuwe boeken

In vergelijking met het fysieke boek worden e-books relatief vaak gelezen en relatief weinig gekocht

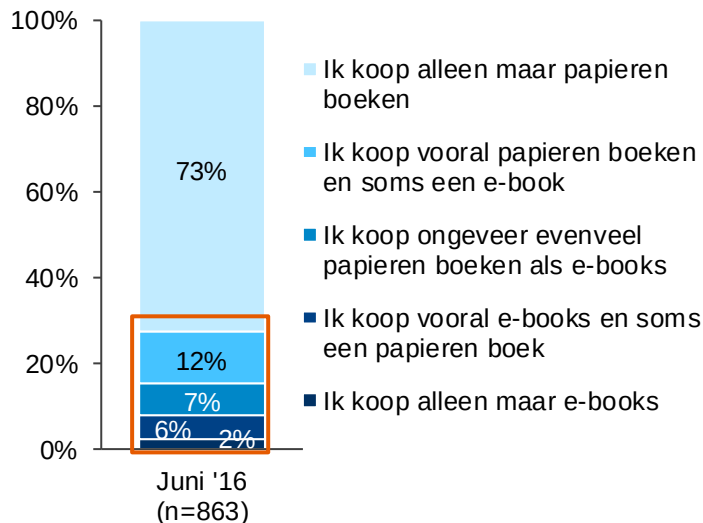
Papieren boeken vs. e-books

Achtergrond:

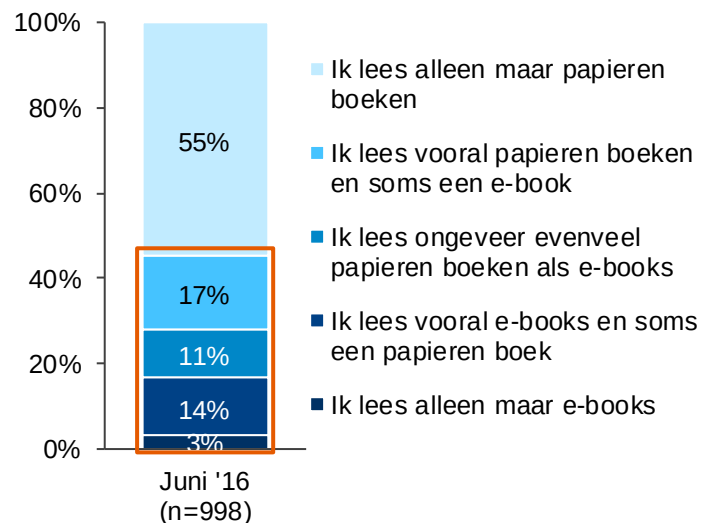
Light lezers kopen vaker uitsluitend papieren boeken dan heavy en medium lezers.

Hoogopgeleiden kopen vaker meer e-books dan papieren boeken dan midden en laag-opgeleiden.

Boekenkopers

Boekenlezers

S03b. Wanneer u boeken koopt, zijn dit dan papieren boeken of e-books?

S02. Wanneer u leest, zijn dit dan papieren of e-books?

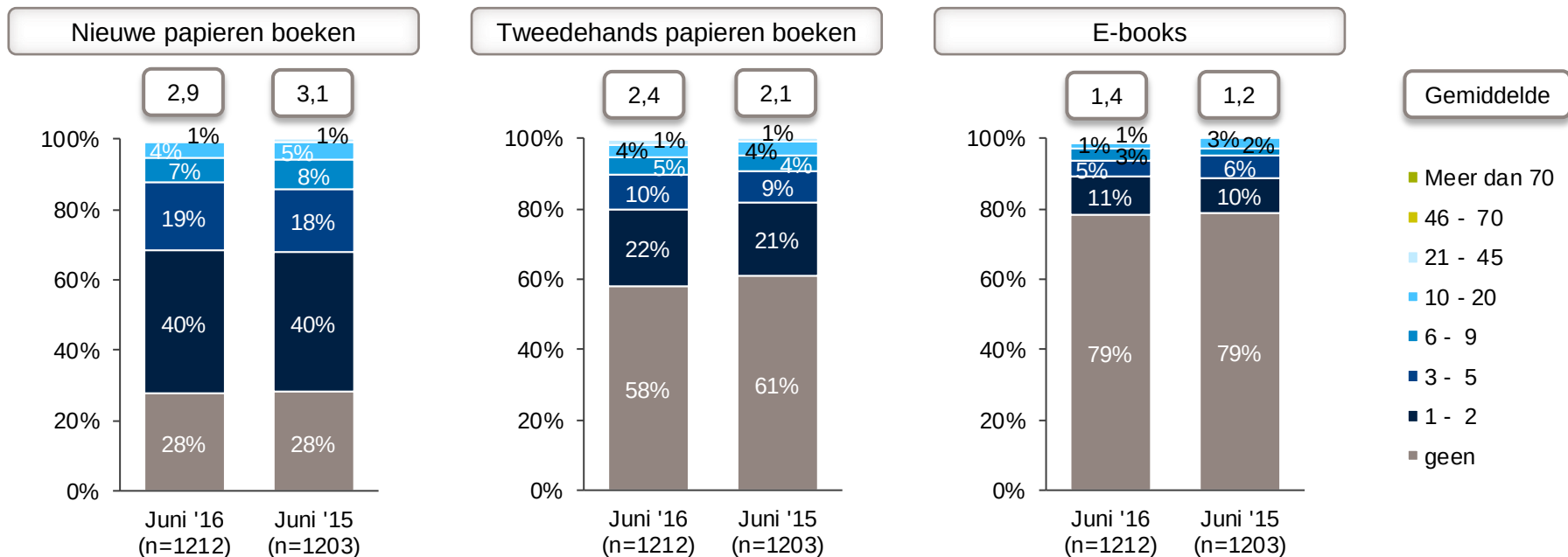
Selectie: koopt wel eens nieuwe boeken

Selectie: leest wel eens boeken

Nederlanders kopen gemiddeld 6,7 boeken per jaar

Aantal boeken dat men per jaar koopt

A01. Hoeveel boeken koopt u gemiddeld per jaar?

© GfK September 1, 2016 | Boekenbranche meting 37 | Juli 2016

72% koopt wel eens nieuwe papieren boeken
42% koopt wel eens tweedehands boeken
21% koopt wel eens e-books

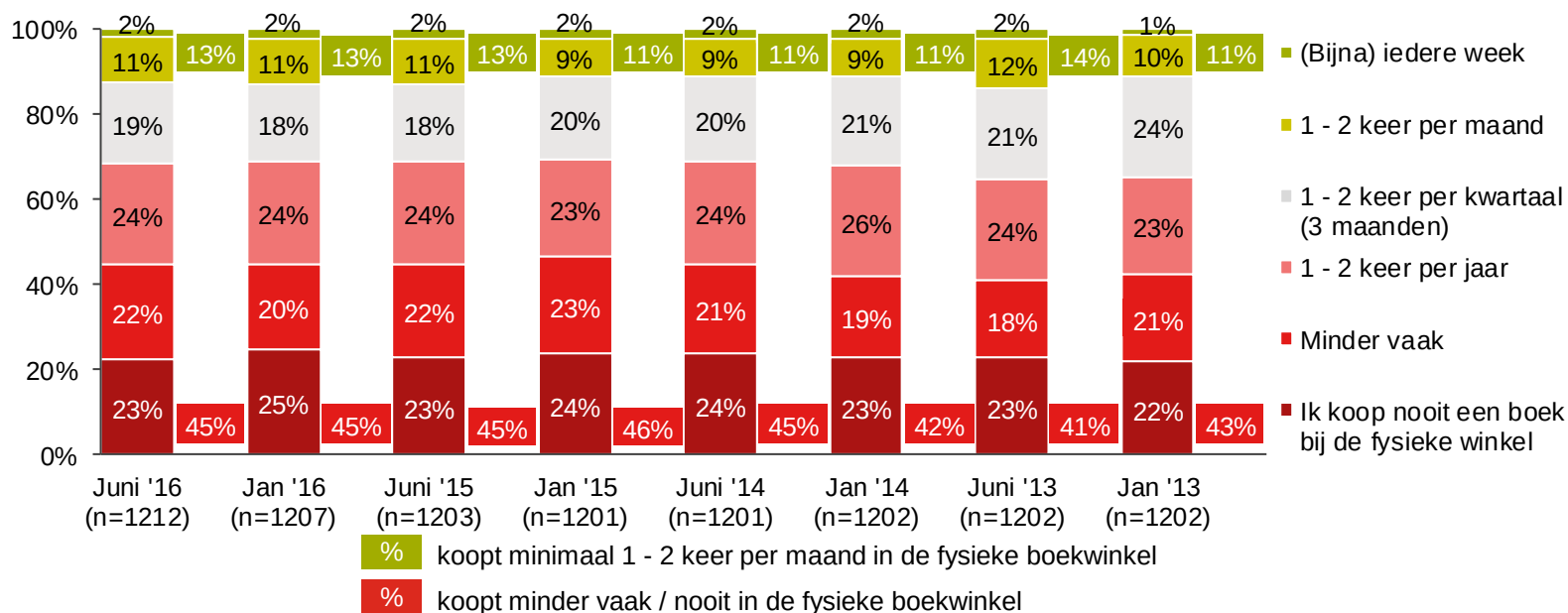
Disclaimer: op basis van de scandata zien we dat het aantal gekochte e-books op jaarbasis een overschatting is.

Selectie: allen

De bezoekfrequentie aan de fysieke boekwinkel blijft gelijk aan vorige metingen

Bezoekfrequentie fysieke boekwinkel

S08. Hoe vaak komt u gemiddeld in de fysieke boekwinkel om één (of meerdere) boek(en) te kopen?

Selectie: allen

De verhouding aanschaf in de boekwinkel of via internet is over de lange termijn stabiel

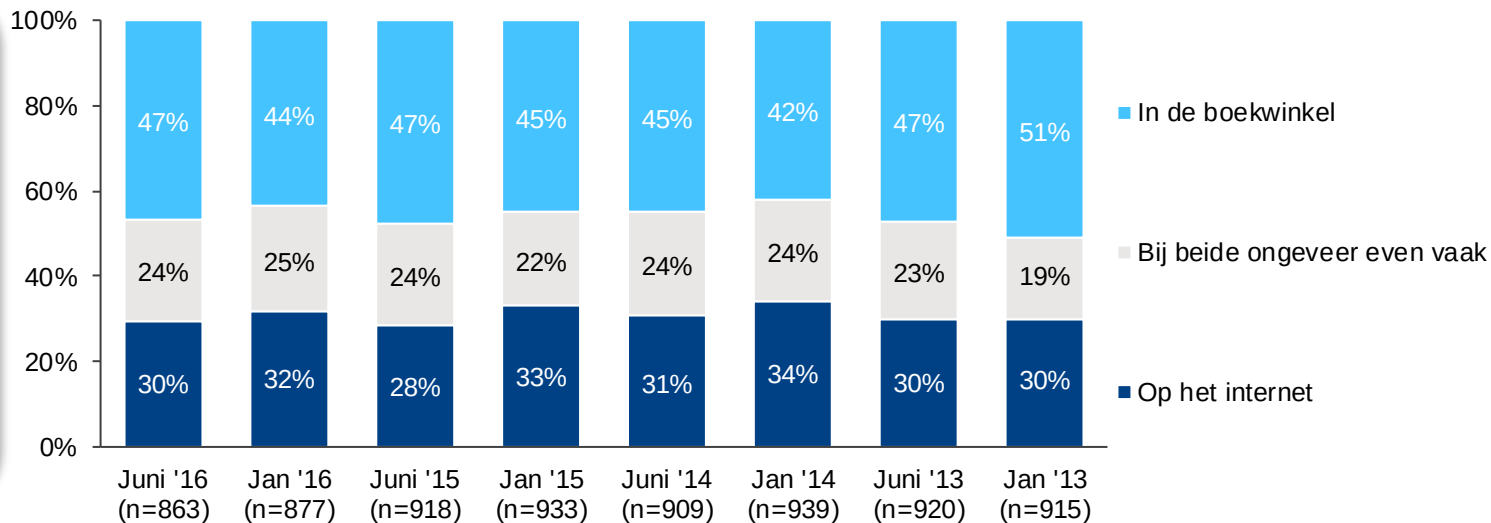

Boekwinkel vs. internet

Achtergrond:

Mannen en 65-plussers kopen vaker in de boekwinkel dan vrouwen en consumenten jonger dan 65 jaar.

Heavy lezers kopen doorgaans vaker hun boeken op het internet dan medium en light lezers.

Spannende fictie, literaire romans en waargebeurde verhalen blijven de meest gekochte genres

Genres gekochte boeken

Achtergrond:

Mannen kopen vaker science fiction, stripboeken, zakelijke boeken, geschiedenis- en wetenschappelijke boeken.

Vrouwen kopen vaker dan mannen: boeken over spiritualiteit, persoonlijke ontwikkeling, kookboeken, kinderboeken, waargebeurde verhalen, streekromans, romantische/erotische fictie en literaire romans.

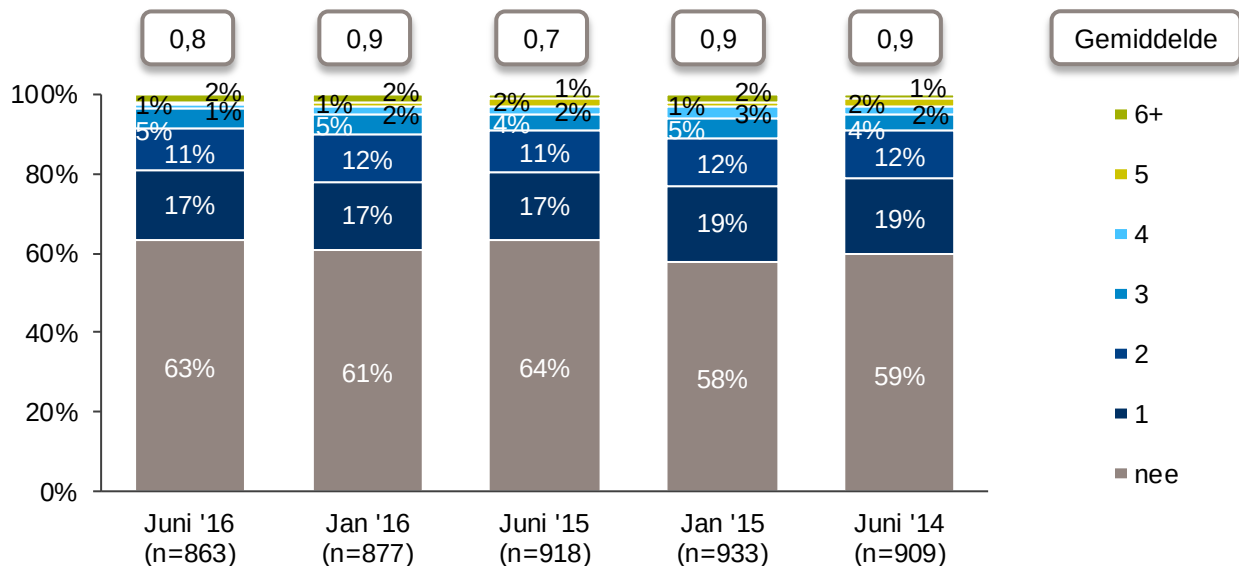
Fantasy boeken worden meer gekocht door jongeren t/m 34 jaar.

	Juni '16 (n=863)	Juni '15 (n=918)	Juni '14 (n=909)	Aug '13 (n=1358)
Spannende fictie (bv. thriller, detective, spionage, horror)	49%	52%	49%	53%
Literatuur, literaire roman	28%	30%	32%	33%
Waargebeurd verhaal	27%	28%	28%	28%
Reisboek / reisgids	24%	24%	22%	26%
Kookboek	23%	22%	20%	24%
(Auto)biografie	17%	15%	14%	17%
Hobby boek	16%	16%	13%	17%
Kinderboek / jeugdboek	15%	17%	14%	18%
Romantische fictie en/of erotische fictie	15%	12%	12%	18%
Fantasy	15%	13%	13%	14%
Geschiedenis	14%	-	-	-
(Populair) wetenschappelijk boek	13%	14%	10%	14%
Streekroman	11%	10%	10%	10%
Persoonlijke ontwikkeling / zelfhulpboek	11%	11%	10%	11%
School en/of studie-book	10%	9%	11%	17%
Stripboek	10%	11%	10%	14%
Science fiction	9%	9%	10%	9%
Werk / zakelijk boek	8%	7%	7%	10%
Boek over spiritualiteit	8%	7%	9%	8%
Naslagwerk (b.v. woordenboek, encyclopedie, atlas)	7%	8%	8%	14%
Poëzie	1%	2%	4%	3%
Anders	6%	7%	6%	5%
Weet niet meer / kan me niet meer herinneren	1% *	4%	3%	3%

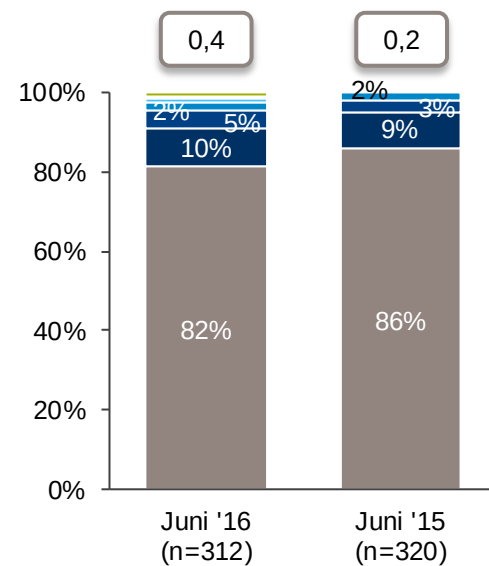
Vier op de tien boekenkopers heeft afgelopen maand een of meer nieuwe boeken gekocht

Koopaantal nieuwe boeken
Kopers

Koopaantal e-books
Kopers afgelopen maand

S06. En heeft u de afgelopen maand één of meer nieuwe boek(en) gekocht? (of dat nu voor uzelf of voor iemand anders was)
S07. Waren daar e-books bij? Zo ja, hoeveel?

Selectie S06: koopt wel eens nieuwe boeken
Selectie S07: heeft de afgelopen maand 1 of meerdere nieuwe boeken gekocht

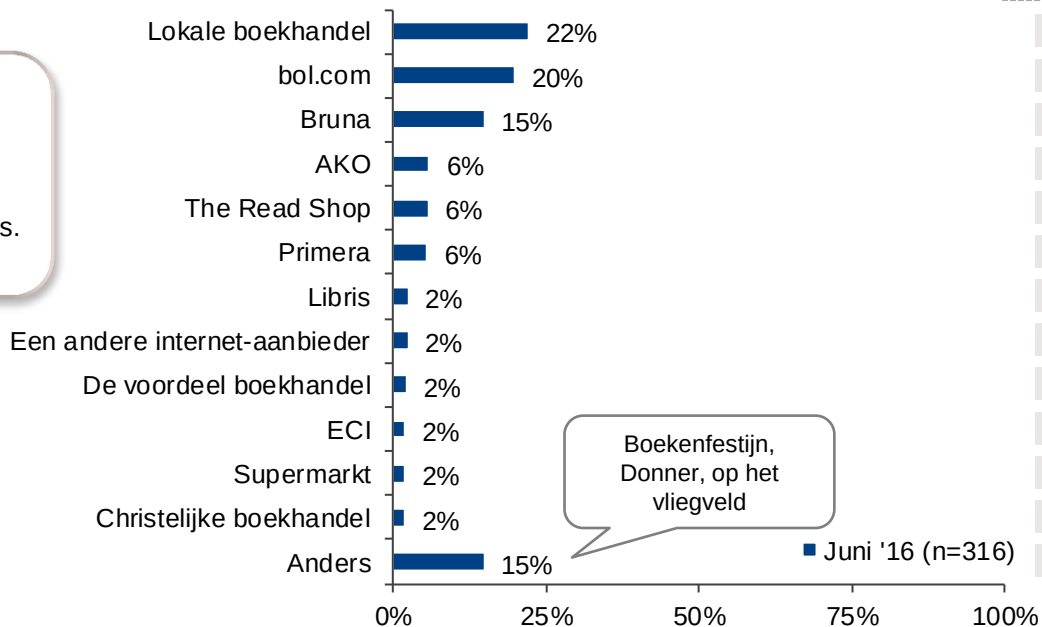
De meeste boekenkopers kochten hun boek bij de lokale boekhandel en bol.com

Plek van aankoop

Achtergrond:

Jongeren t/m 25 jaar kochten hun boek vaker bij Bruna dan 25-plussers.

Boekenfestijn,
Donner, op het
vliegveld

Antwoordcategorie < 2% is niet opgenomen in grafiek
Selectie: heeft in de afgelopen maand nieuwe boeken gekocht

Men komt met name bij de lokale boekhandel vanwege de prettige en inspirerende omgeving en persoonlijke bediening

Redenen aankoop boek bij ...	Bruna			Bol.com			Lokale boekhandel		
	Juni '16	Juni '15	Juni '14	Juni '16	Juni '15	Juni '14	Juni '16	Juni '15	Juni '14
Dicht bij mij in de buurt	47%	59%	51%	1%	1%	2%	40%	43%	39%
Kom ik langs als ik aan het winkelen ben	44%	55%	45%	1%	1%	2%	33%	30%	33%
Makkelijk te bereiken	38%	48%	33%	32%	26%	29%	38%	35%	38%
Is een prettige en inspirerende omgeving om rond te lopen, te zoeken, etc.	28%	31%	25%	5%	4%	6%	58%	58%	59%
Verkopen ook andere zaken, die ik vaak nodig heb, dan alleen boeken	26%	23%	15%	16%	22%	12%	6%	5%	13%
Boekwinkel waarin ook een postkantoor is gevestigd	22%	35%	20%	1%	0%	1%	7%	2%	12%
Persoonlijke bediening	22%	20%	27%	0%	1%	0%	52%	42%	40%
Vaak leuke aanbiedingen	22%	29%	17%	18%	18%	26%	14%	12%	10%
Veelal grote en ruime keuze	22%	21%	24%	40%	44%	53%	33%	34%	44%
Latén verrassen en inspiratie op doen voor bijv. een leuk boek/cadeau	18%	27%	21%	6%	5%	11%	34%	41%	32%
Vanwege de prijs	12%	13%	8%	32%	28%	28%	5%	1%	4%
Ligt op route van mijn woon-werkverkeer	11%	9%	12%	1%	2%	1%	9%	4%	12%
Ik kan makkelijk een boek omruilen	7%	11%	16%	4%	5%	14%	25%	13%	21%
Goede adviezen van het personeel	6%	12%	12%	2%	1%	0%	28%	40%	37%
Internet: vanwege de openingstijden (24 uur per dag open)	4%	3%	3%	49%	50%	60%	3%	3%	2%
Internet: prettig om thuis te kunnen winkelen	4%	3%	3%	60%	68%	59%	2%	2%	1%
Internet: de veelheid aan informatie over boeken	3%	7%	0%	24%	38%	34%	3%	0%	4%
Internet: reviews en tips van klanten	3%	3%	1%	18%	20%	17%	1%	1%	1%
Verplicht lidmaatschap van een boekenclub	0%	1%	4%	0%	0%	2%	1%	3%	2%
Internet: makkelijk om verschillende internetwinkels te vergelijken	0%	1%	3%	12%	26%	20%	1%	1%	0%
Internet: het is anoniem	0%	1%	1%	7%	6%	11%	2%	1%	0%
Anders	0%	4%	5%	8%	6%	8%	2%	5%	5%
Weet niet / kan niet zeggen	4%	1%	3%	1%	1%	0%	2%	2%	0%

A03. Wat zijn voor u redenen om een boek te kopen bij...?

© GfK September 1, 2016 | Boekenbranche meting 37 | Juli 2016

Bedrijven alleen opgenomen bij 50 of meer waarnemingen
Selectie: heeft in de afgelopen maand nieuwe boeken gekocht

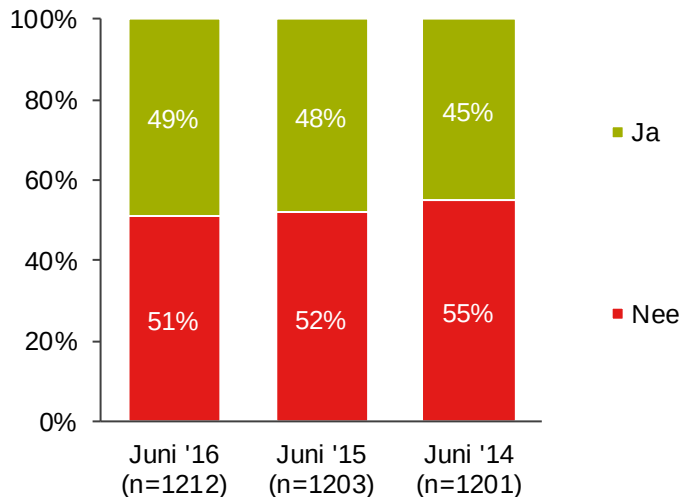
De helft van de consumenten heeft afgelopen jaar een tweedehands boek in bezit gekregen

Tweedehands boeken in bezit gekregen
in afgelopen 12 maanden

Achtergrond:

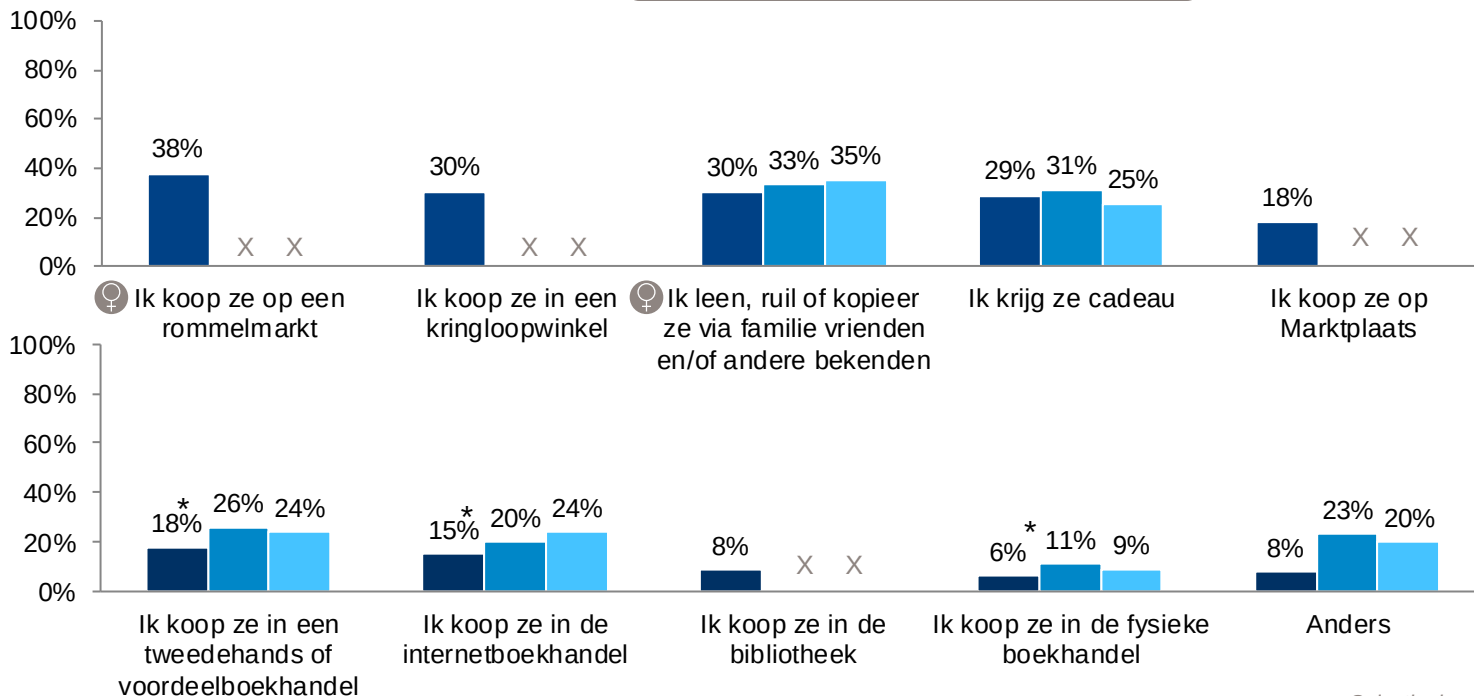
Vrouwen en midden en hoogopgeleiden hebben het afgelopen jaar vaker een tweedehands boek in bezit gekregen dan mannen en laagopgeleiden.

De rommelmarkt en kringloopwinkel zijn de populairste manieren om een tweedehands boek te verkrijgen

Manier van verkrijgen van tweedehands boeken

Achtergrond:

Met name 35-49 jarigen kopen hun tweedehands boeken op een rommelmarkt (50%).

- Juni '16 (n=572)
- Juni '15 (n=576)
- Juni '14 (n=544)

Boeken in een andere taal

Een derde van de consumenten koopt wel eens een boek in een andere taal

Koopt wel eens boeken in (het)...

Redenen kopen anderstalige boeken

Achtergrond:

Met name consumenten t/m 34 jaar en heavy en medium lezers kopen boeken in het Engels.

Hoogopgeleiden kopen vaker anderstalige boeken omdat ze de boeken liever in de taal waarin het geschreven is lezen, dan laag- en midden opgeleiden.

Met name jongeren t/m 24 jaar kopen anderstalige boeken voor een studie.

Engels

32%

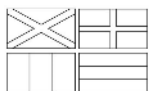
Duits

10%

Frans

5%

Andere talen

6%

% koopt wel eens een boek in deze taal

34 %

Koopt wel eens een anderstalig boek

47% van de e-booklezers koopt wel eens een anderstalig boek
56% van de e-boekkopers koopt wel eens een anderstalig boek

Ik lees boeken liever in de taal waarin ze geschreven zijn 38%

Ze zijn niet verkrijgbaar in het Nederlands 38%

Ik ben niet tevreden over de kwaliteit van een vertaling 16%

Voor mijn studie 14%

Ze zijn goedkoper 12%

Ik wil niet wachten op een vertaling 12%

Mijn moedertaal is niet Nederlands 3%

Andere redenen 19%

Om de taal bij te houden / leren / verbeteren, als cadeau

■ Juni '16

0% 25% 50% 75% 100%

M01. Koopt u wel eens anderstalige boeken? Zo ja, hoe vaak?

M02. Kunt u aangeven waarom u anderstalige boeken koopt?

© GfK September 1, 2016 | Boekenbranche meting 37 | Juli 2016

Selectie M01: allen (n=1212)

Selectie M02: Koopt wel eens anderstalige boeken (n=369)

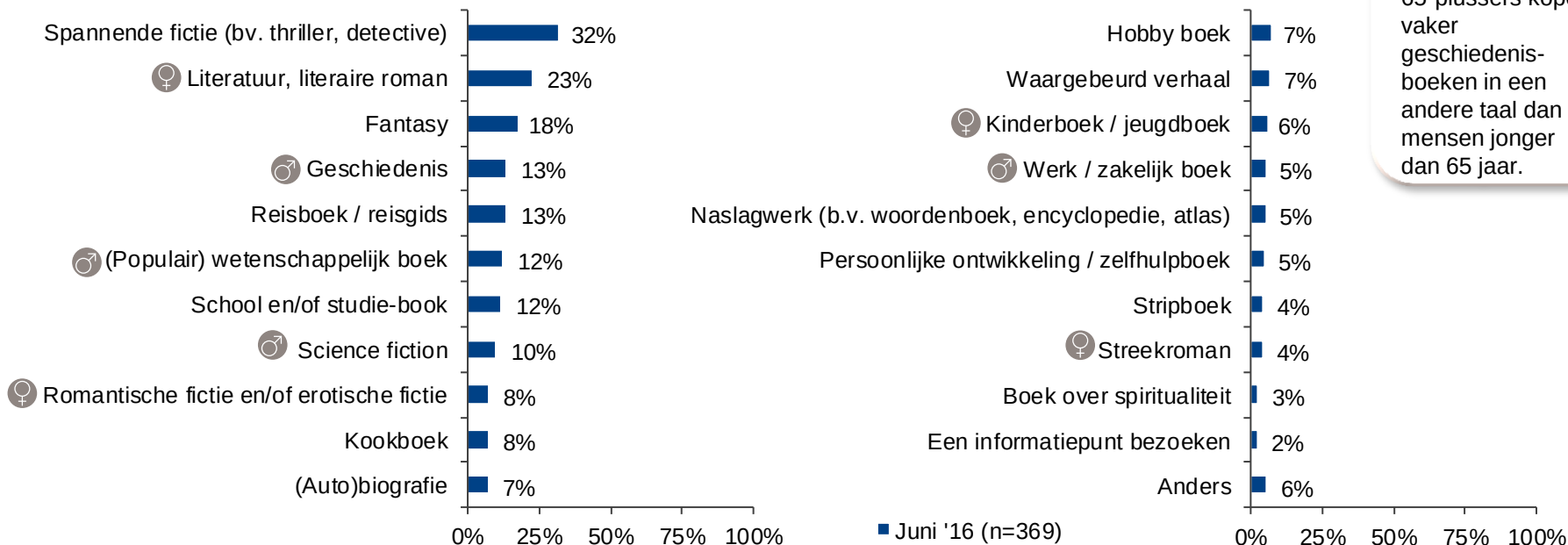
Van de anderstalige boeken is spannende fictie het meest gekochte genre

Genres anderstalige boeken

Achtergrond:

65-plussers kopen vaker geschiedenisboeken in een andere taal dan mensen jonger dan 65 jaar.

Drie op de tien boekenkopers koopt (voornamelijk) oorspronkelijk Nederlandstalige boeken

Oorspronkelijk Nederlandstalige boeken
vs. vertaalde boeken

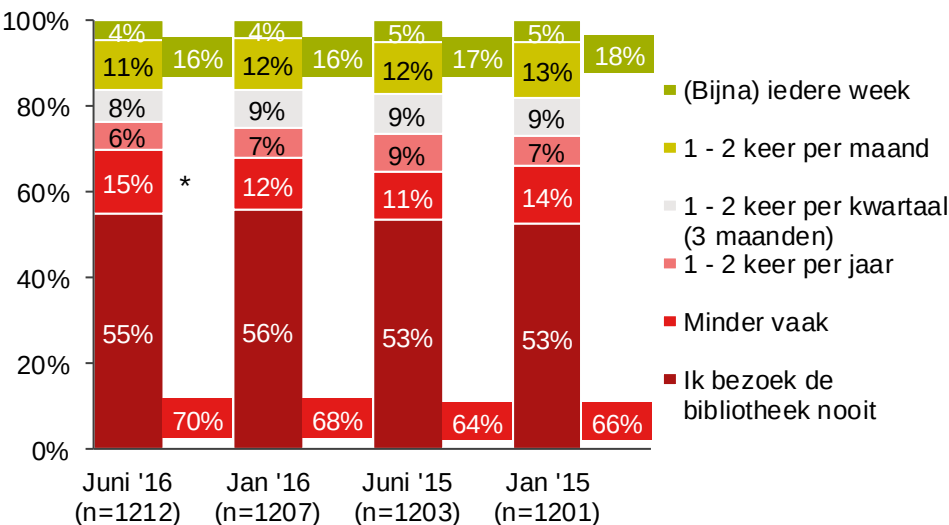

Lenen

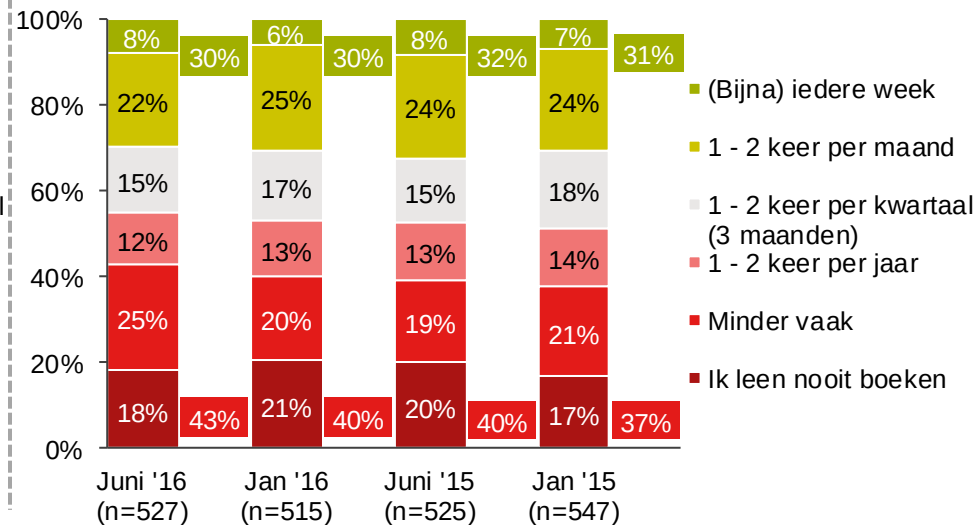
De bezoek- en leenfrequentie is gelijk aan januari 2016

Bezoekfrequentie bibliotheek

Bezoekfrequentie bibliotheek: lenen

S010a. Hoe vaak komt u gemiddeld in de bibliotheek?

S010b. Hoe vaak komt u gemiddeld in de fysieke bibliotheek om één (of meerdere) boek(en) te lenen?

© GfK September 1, 2016 | Boekenbranche meting 37 | Juli 2016

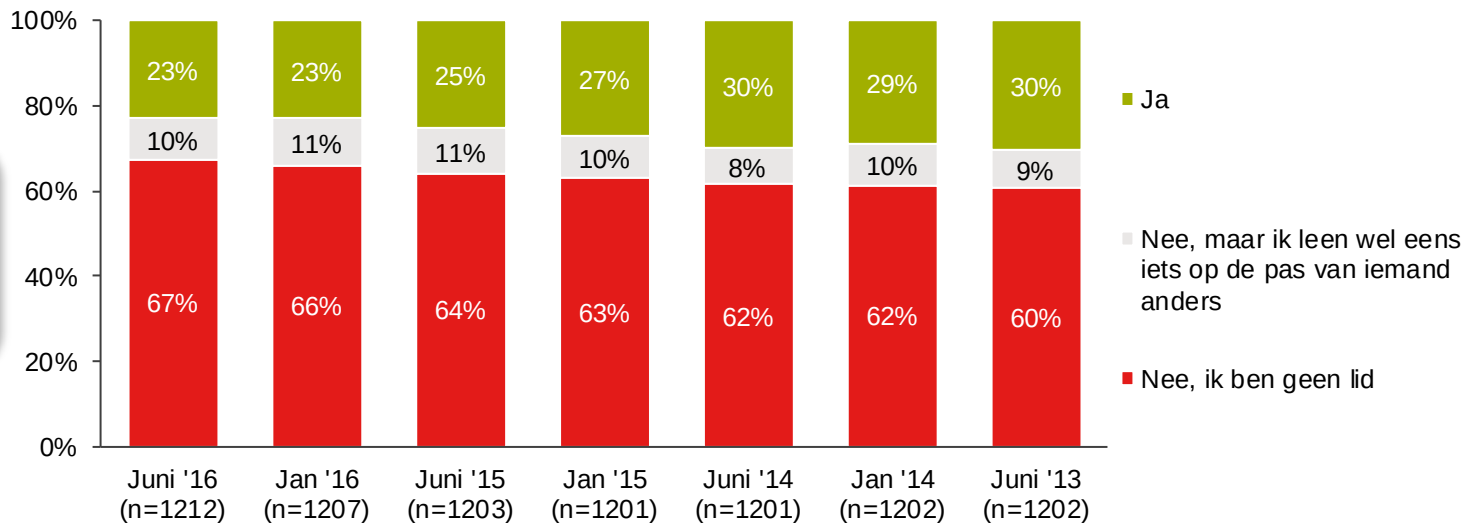
Selectie S010a: allen

Selectie S010b: bezoekt wel eens een bibliotheek

Het aandeel bibliotheekleden blijft gelijk aan vorige meting

Lid van de bibliotheek

Achtergrond:

Vrouwen, hoogopgeleiden en jongeren t/m 25 jaar zijn vaker lid van de bibliotheek.

Consumenten hebben de centrale vestiging van de openbare bibliotheek afgelopen jaar het vaakst bezocht

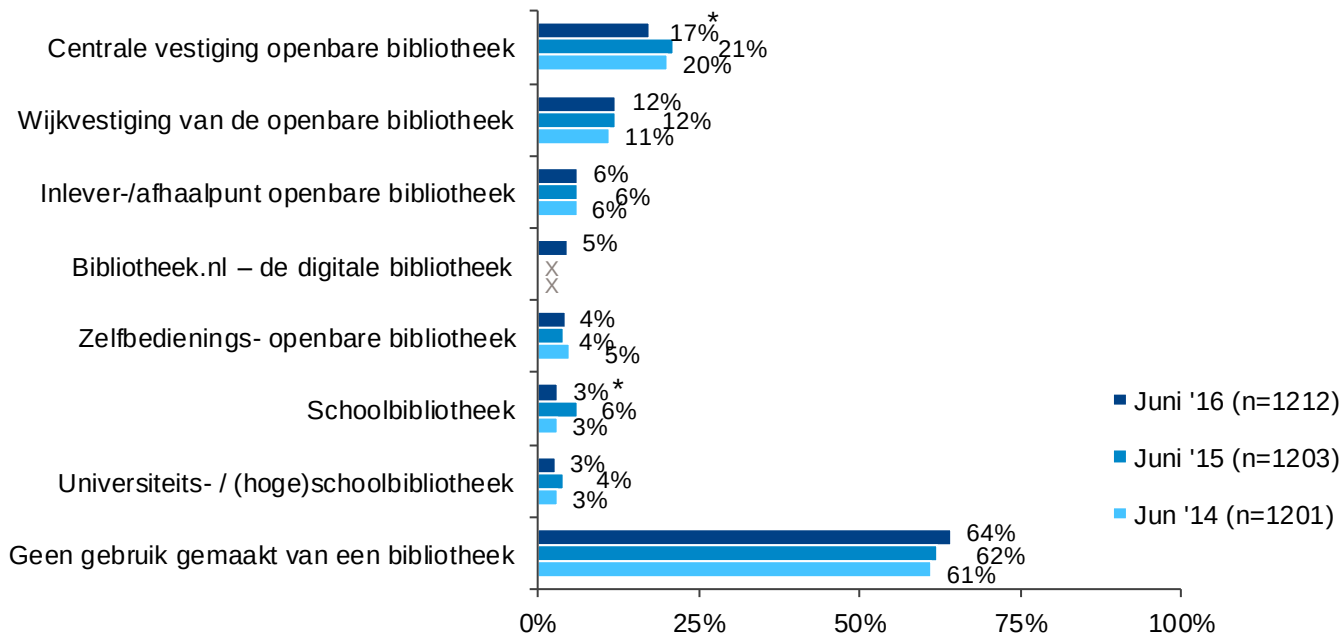

Gebruik varianten van de bibliotheek in de afgelopen 12 maanden

Achtergrond:

Vrouwen maken vaker gebruik van de centrale vestiging van de bibliotheek dan mannen.

Heavy lezers maken over het algemeen vaker gebruik van de bibliotheek dan medium en light lezers.

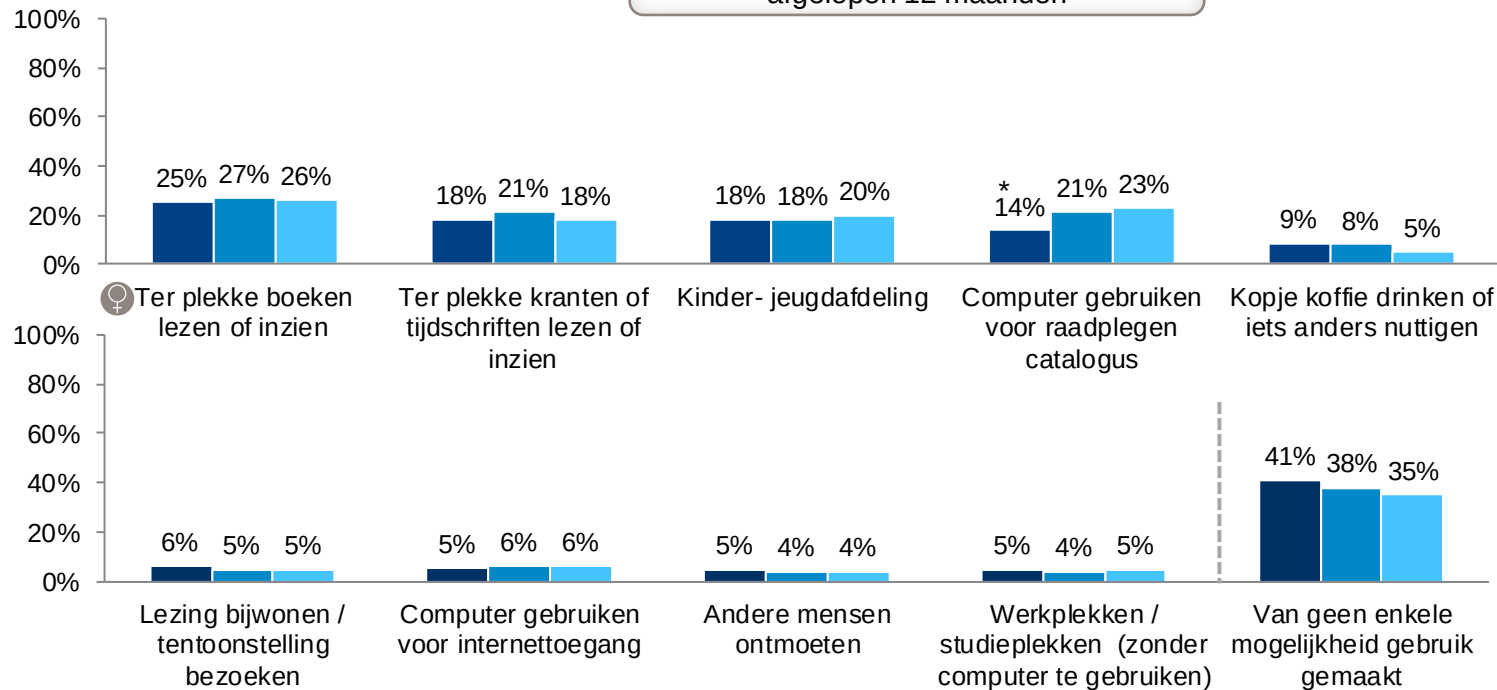
B01. Kunt u aangeven van welke van de onderstaande varianten van de bibliotheek u de afgelopen 12 maanden gebruik heeft gemaakt?

Antwoordcategorie <2% is niet in opgenomen in grafiek
Selectie: allen

Een kwart van de bibliotheekbezoekers leest of kijkt ter plekke in een boek

Gebruik diensten bibliotheek in de afgelopen 12 maanden

Achtergrond:

Hoogopgeleiden hebben vaker de computer gebruikt om de catalogus te raadplegen dan laag- en midden opgeleiden.

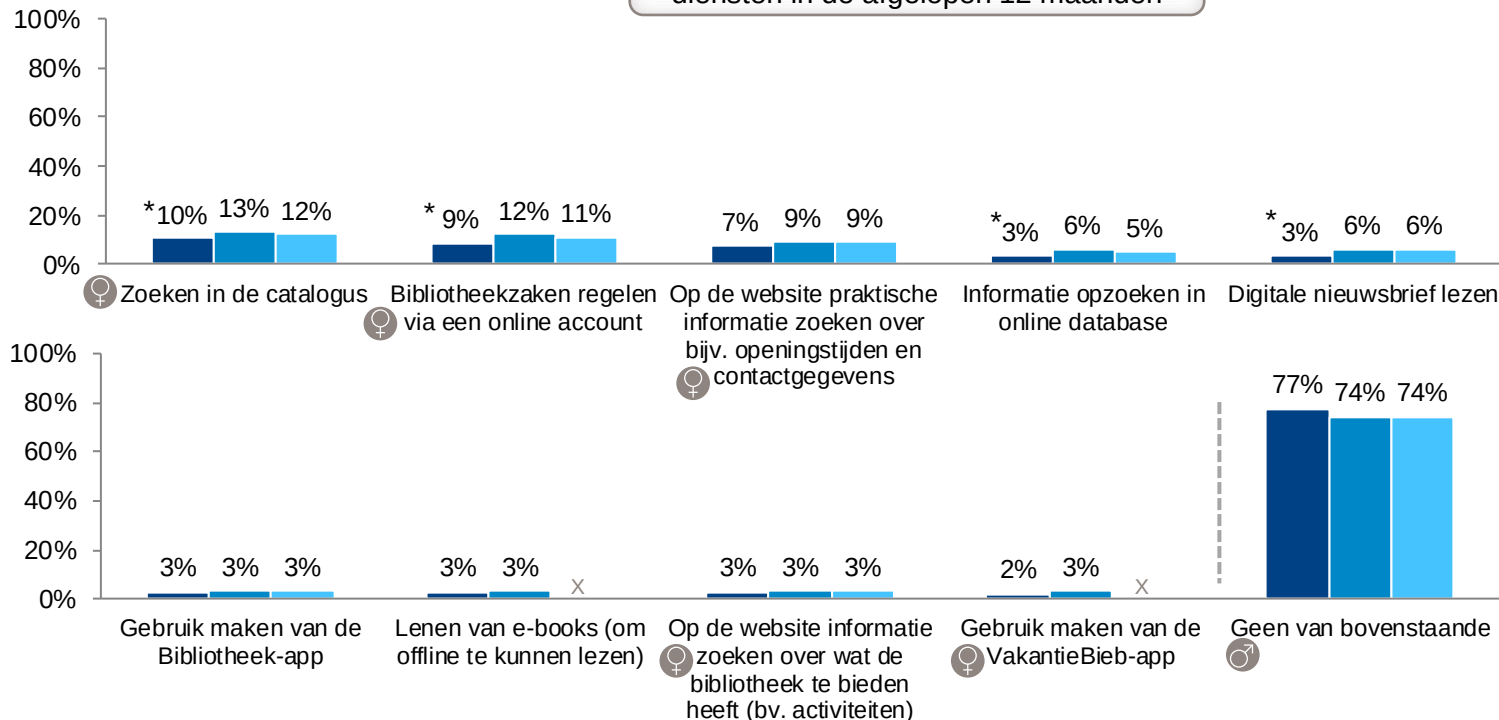
B02. Van welke van onderstaande mogelijkheden in de openbare bibliotheek heeft u de afgelopen 12 maanden wel eens gebruik gemaakt?

Selectie: komt wel eens een in de bibliotheek

De catalogus en het bibliotheek account zijn de meest gebruikte digitale of online bibliotheekdiensten

Gebruik digitale en/of online bibliotheekdiensten in de afgelopen 12 maanden

Achtergrond:

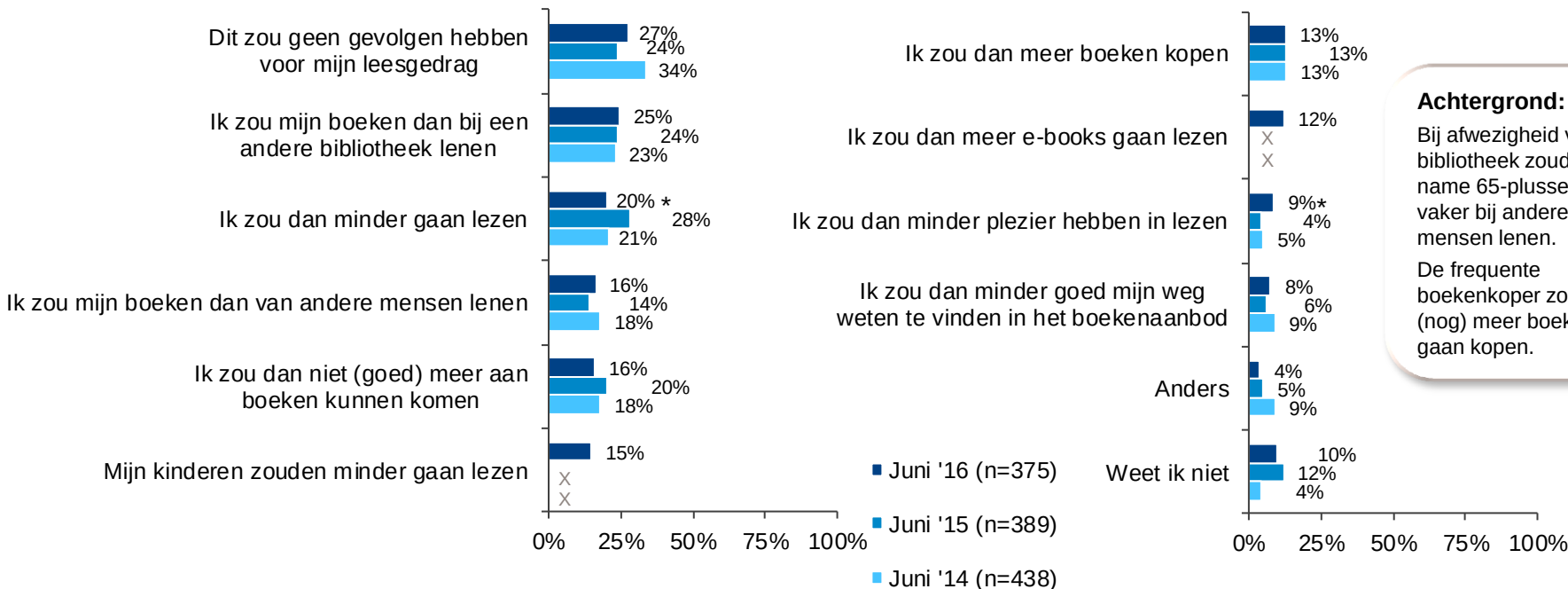
Hoog opgeleiden maken vaker gebruik van digitale of online bibliotheekdiensten dan laag en midden opgeleiden.

- Juni '16 (n=1212)
- Juni '15 (n=1203)
- Juni '14 (n=1201)

Twee op de tien leners zou bij afwezigheid van de bibliotheek minder gaan lezen

Invloed afwezigheid bibliotheek op het leesgedrag

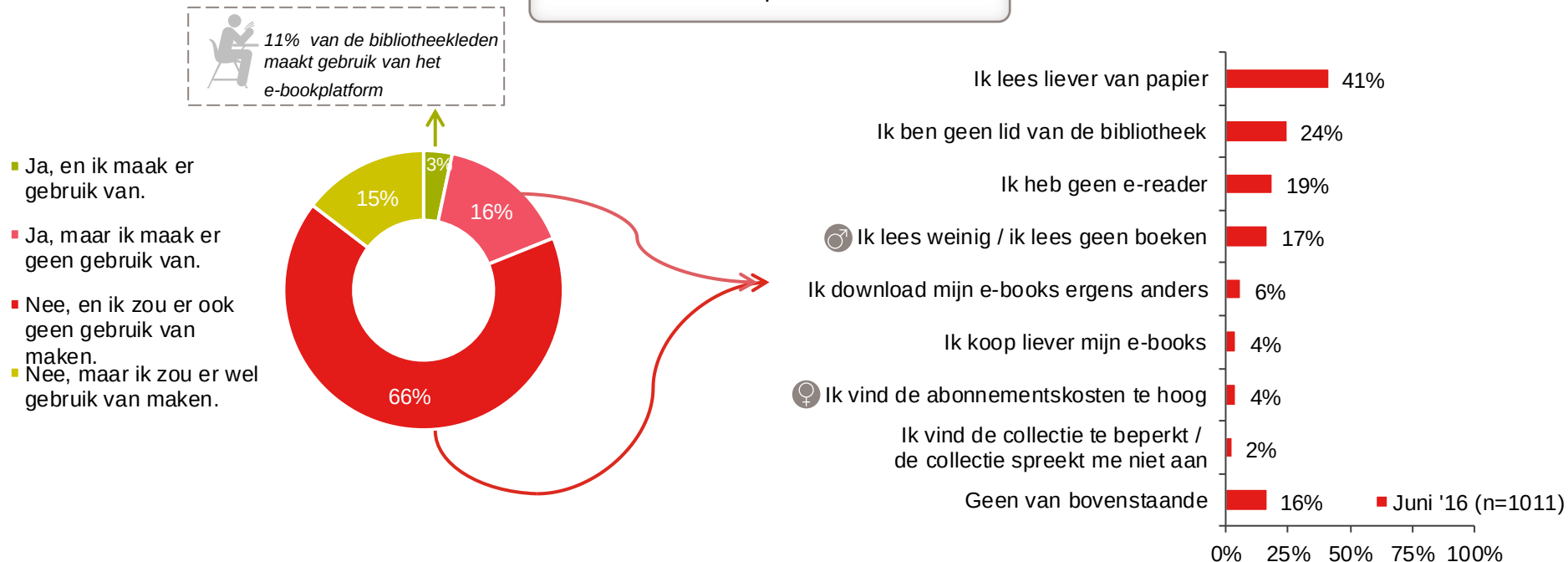

Achtergrond:

Bij afwezigheid van de bibliotheek zouden met name 65-plussers vaker bij andere mensen lenen.

De frequente boekenkoper zou dan (nog) meer boeken gaan kopen.

Twee op de tien consumenten kent het e-bookplatform; de meeste consumenten maken hier geen gebruik van omdat zij de voorkeur geven aan papier

B05. Bent u bekend met het e-bookplatform (bibliotheek.nl) van de bibliotheek?

B06. Hoe vaak maakt u gebruik van het e-bookplatform van de bibliotheek om één of meerdere e-books te lenen?

B07. Waarom maakt u of zou u geen gebruik maken van het e-bookplatform?

Selectie B05: allen (n=1212)

Selectie B06: maakt gebruik van platform

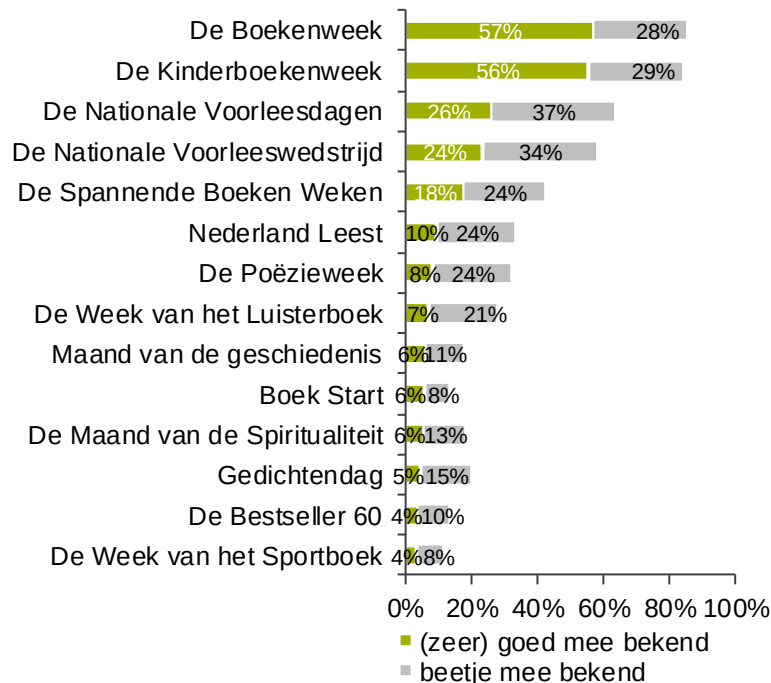
Selectie B07: maakt geen gebruik van platform

CPNB-campagnes: de Spannende Boeken Weken

De Boekenweek en de Kinderboekenweek blijven het meest bekend onder consumenten

Bekendheid lees-/boekencampagnes

Juni 2016
(n=1212)

Jan 2016
(n=1207)

Juni 2015
(n=1203)

Juni 2014
(n=1201)

Juni 2013
(n=1202)

57%	*	61%	54%	64%	65%
56%	*	60%	51%	65%	62%
26%	*	34%	27%	32%	31%
24%	*	30%	26%	36%	31%
18%	*	25%	25%	31%	30%
10%	*	15%	12%	17%	17%
8%		10%	5%	13%	13%
7%		X	X	X	X
6%		8%	X	X	X
6%		8%	4%	4%	4%
6%		7%	4%	X	X
5%		X	X	X	X
4%		X	X	X	X
4%		4%	2%	2%	X

%

(zeer) goed mee bekend

In de huidige meting is voor het eerst gevraagd naar de Spannende Boeken Weken; voorheen de Maand van het Spannende Boek

Selectie: allen

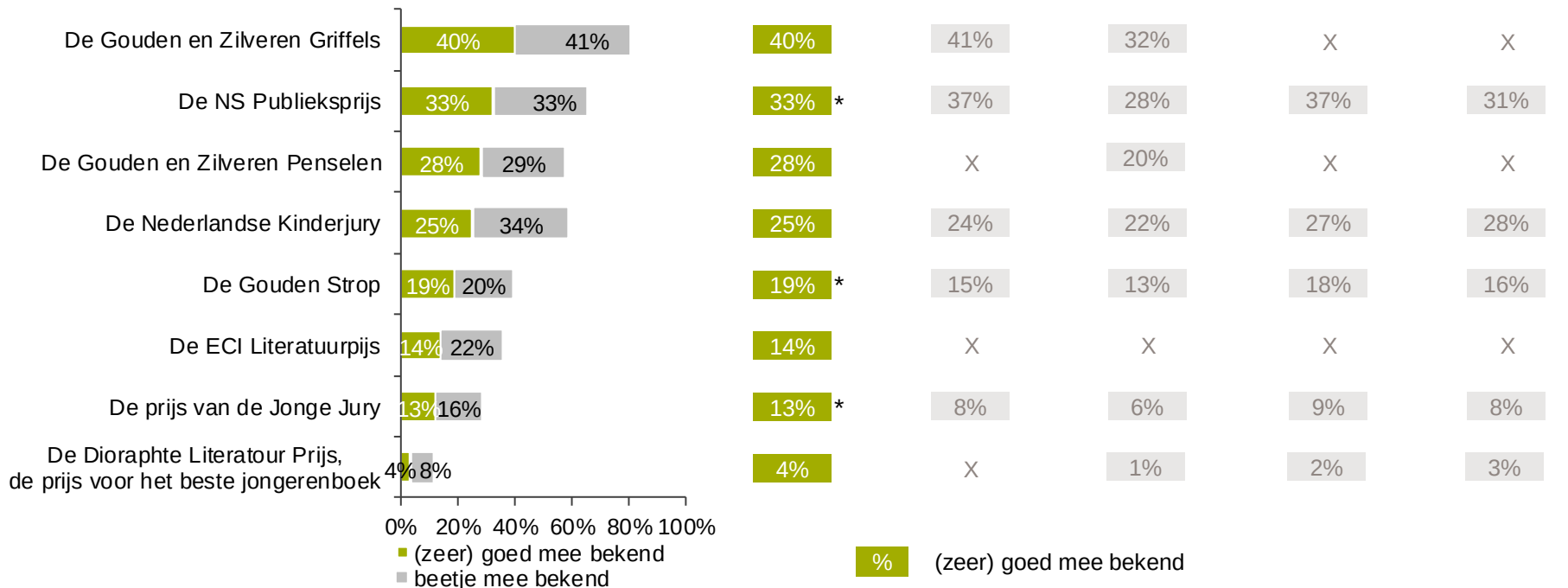
G01. Kunt u aangeven in hoeverre u bekend bent met de volgende lees-/boekencampagnes?

© GfK September 1, 2016 | Boekenbranche meting 37 | Juli 2016

De Gouden en Zilveren Griffels en de NS Publieksprijs zijn de meest bekende boekenprijzen

Bekendheid boekenprijzen

G01a. Kunt u aangeven in hoeverre u bekend bent met de volgende prijzen voor boeken?

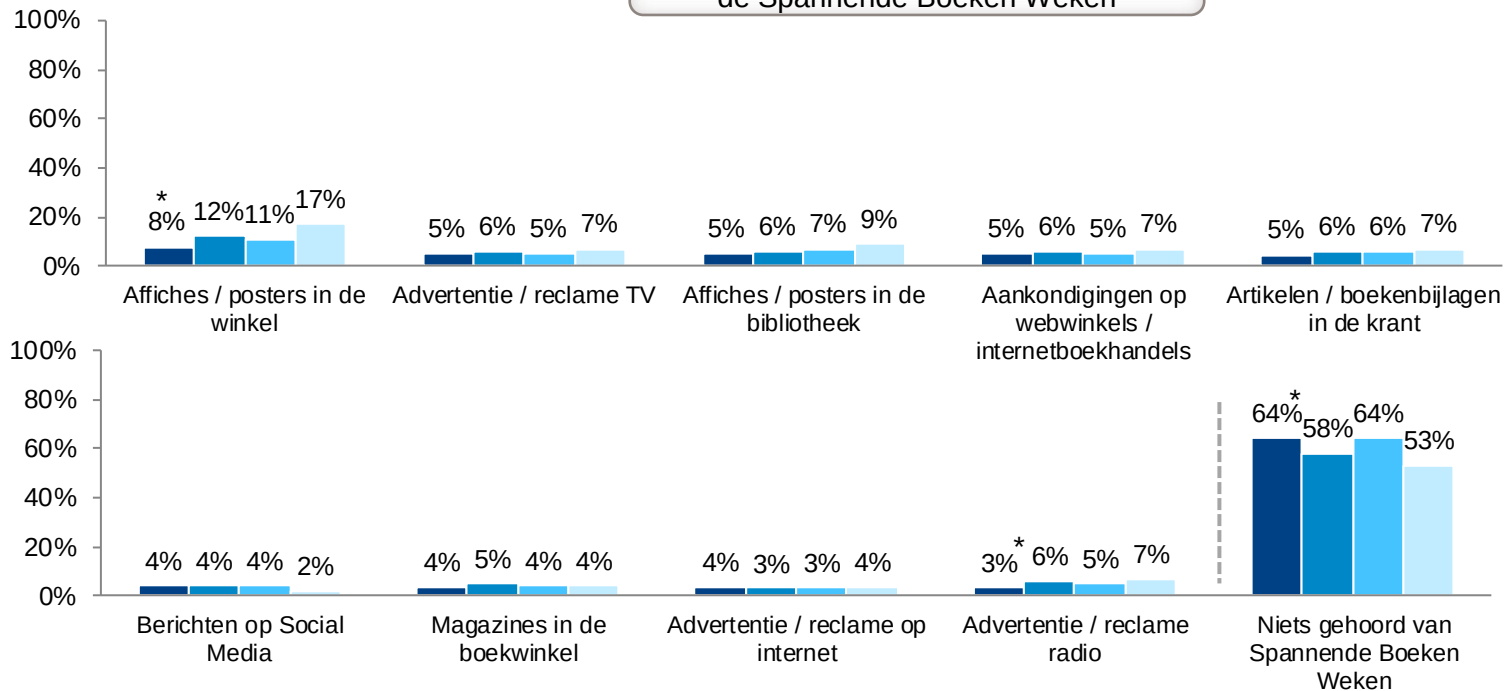
© GfK September 1, 2016 | Boekenbranche meting 37 | Juli 2016

Selectie: allen

Minder consumenten hebben iets gezien, gehoord of gelezen over de Spannende Boeken Weken vergeleken met vorig jaar

Iets gehoord / gezien / gelezen over de Spannende Boeken Weken

Achtergrond:

Hoogopgeleiden hebben vaker iets opgemerkt over de Spannende Boeken Weken dan laagopgeleiden.

- Juni '16 (n=1212)
- Juni '15 (n=1203)
- Juni '14 (n=1201)
- Juni '13 (n=1202)

G02. Kunt u aangeven wat u heeft gezien, gehoord of gelezen over de Spannende Boeken Weken?

© GfK September 1, 2016 | Boekenbranche meting 37 | Juli 2016

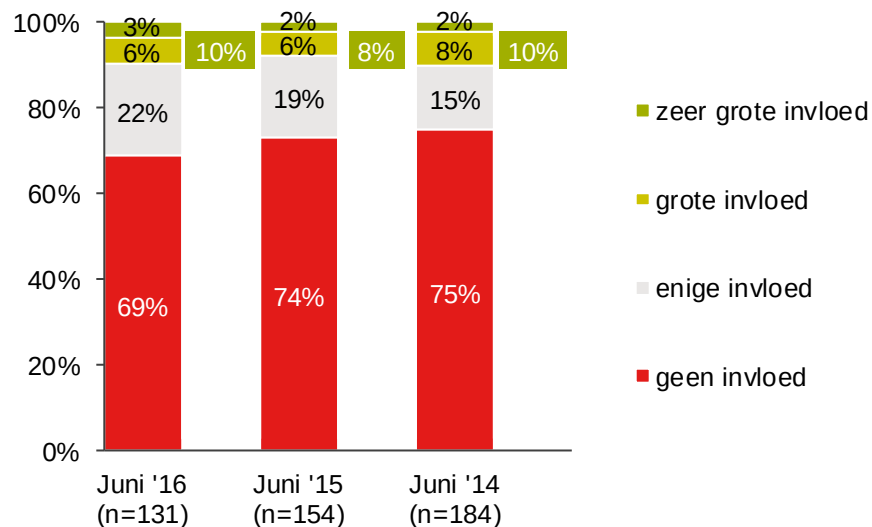
De campagne is dit jaar anders dan voorgaande jaren. De duur was dit jaar 2 weken, voorgaande jaren was het de hele maand juni (de Maand van het Spannende Boek)

Selectie: allen

Bij een op de tien kopers waren de Spannende Boeken Weken van invloed op de aankoop

De Spannende Boeken Weken

Dit jaar ontving een op de tien consumenten het geschenkboek

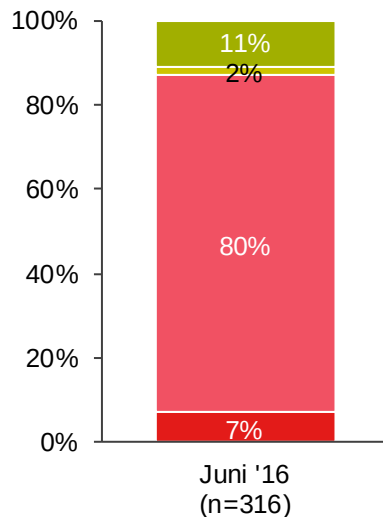

De Spannende Boeken Weken geschenkboek

Achtergrond:

25-34 jarigen geven vaker aan geen geschenkboek te hebben gekregen dan 35-plussers.

De helft van de mensen die uitsluitend e-books lezen, wilde het geschenkboek bewust niet hebben.

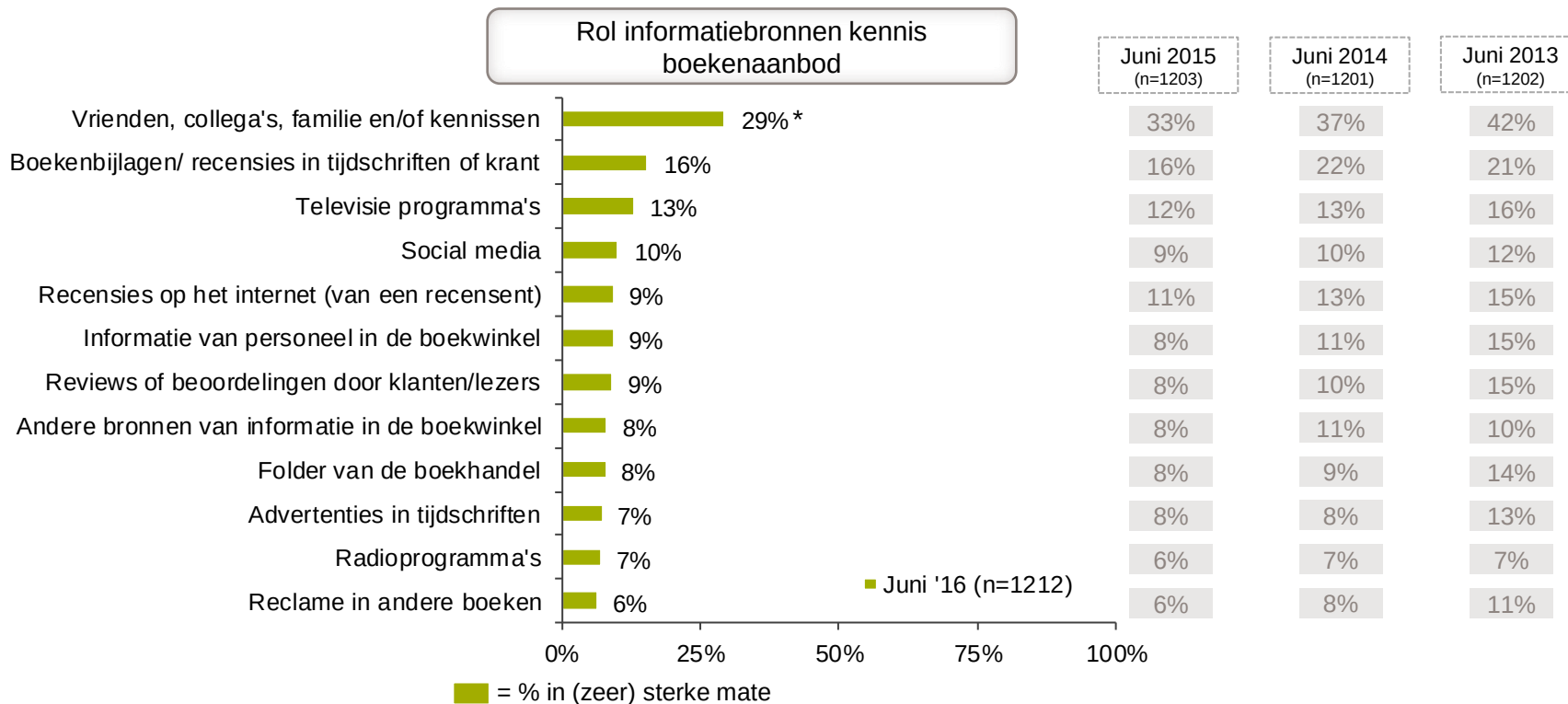

- Het geschenkboek, 'Vector' van Simon de Waal, gekregen
- Het geschenkboek, 'Vector' van Simon de Waal, als e-book gekregen, omdat u een e-book kocht
- Geen geschenkboek gekregen
- Geen geschenkboek gekregen, omdat u dat niet wilde hebben

Dit was:
21% in juni '15
19% in juni '14
21% in juni '13

Informatiebronnen en On demand

De sociale omgeving is nog steeds de belangrijkste bron van informatie over het boekenaanbod

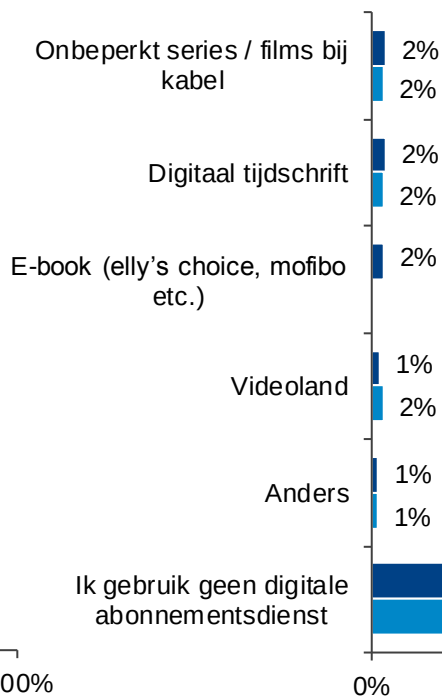
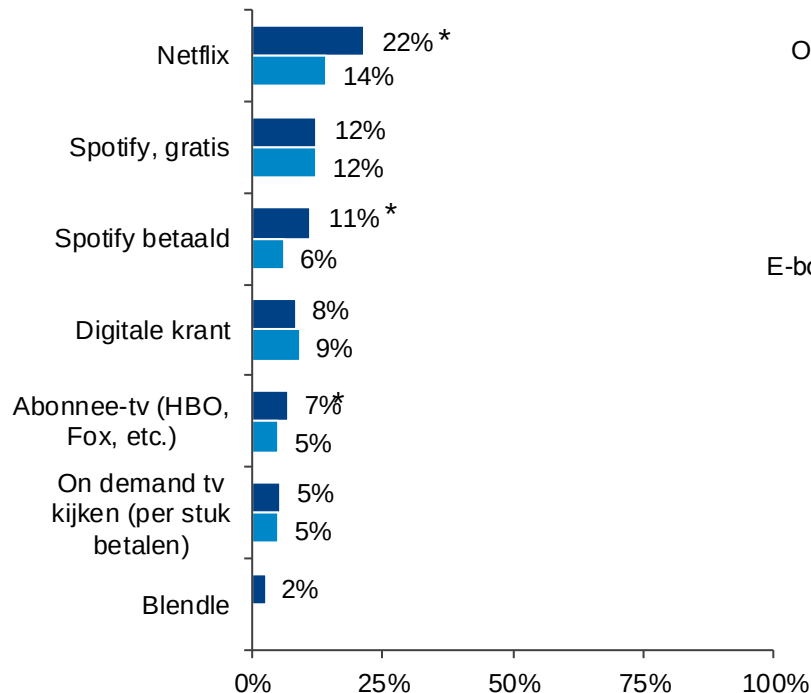
I01. In welke mate spelen de volgende informatiebronnen een rol bij uw kennis over het boekenaanbod?

Selectie: allen

Consumenten maken vaker gebruik van een digitale abonnementsdienst dan vorig jaar

Gebruik digitale abonnementsdiensten

Achtergrond:

Boekenkopers maken vaker gebruik van een digitale abonnementsdienst dan mensen die nooit boeken kopen.

Consumenten t/m 49 jaar maken over het algemeen vaker gebruik van een digitale abonnementsdienst dan 50-plussers.

De 50-plusser maakt wel vaker gebruik van de digitale krant dan mensen jonger dan 50 jaar.

■ Juni '16 (n=1212)

■ Juni '15 (n=1203)

Bijlage: verantwoording en certificering

Onderzoeksverantwoording

Methode

Online (CAWI in GfK Online panel)

Invalduur van de vragenlijst: circa 15 minuten

Onderwerpen van de vragenlijst: leesgedrag, koopgedrag, leengedrag, informatiebronnen, de Spannende Boeken Weken, voorlezen, lezen op vakantie

Veldwerk

22 juni 2016 - 29 juni 2016

Netto steekproef: $n = 1.212$

Sample

GfK Online Panel

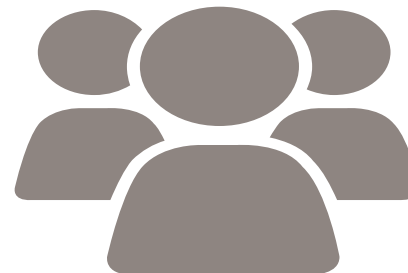
Nederlandse consumenten van 14 jaar en ouder

De steekproef is door middel van weging representatief gemaakt op geslacht, leeftijd en opleiding

In de rapportage wordt onderscheid gemaakt tussen 3 typen lezers op basis van frequentie:

- Heavy lezer: elke dag – 3-6 keer per week
- Medium lezer: 1-2 keer per week
- Light lezer: 1-3 keer per maand – minder vaak

Certificering

- Het onderzoek is uitgevoerd in overeenstemming met het quality systeem van GfK dat is gecertificeerd volgens de normen van NEN-EN-ISO 9001, ISO 20252 en ISO 26362. GfK onderschrijft de gedragsregels van E.S.O.M.A.R. (European Society for Opinion and Market Research) en is lid van de brancheorganisatie MOA (zie <http://www.moaweb.nl>).
- Het is toegestaan de uitkomsten van onderzoek extern te publiceren. Wel dient in dat geval bij de onderzoeksresultaten als bron "GfK 379395 Boekenbranche meting 37" te worden vermeld.
- Exclusiviteit van verzamelde gegevens is gebaseerd op de Gedragscode van de MOA, art. 5 (zie <http://www.moaweb.nl>).

